

Utbildningsförvaltningen
Tjänsteskrivelse

Datum: 2026-08-21
Diarienummer: UBN-2026-02213
Utbildningsnämnden

Handläggare:
Ida Väisänen, Rebecka Berg

Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

1. **att** anta förslaget till beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027 enligt bilaga 1.

Ärendet

Kommunstyrelsen beslutade den 17 juni 2026 att uppdra till utbildningsnämnden att i samband med yttrandet om förslag på Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029 fastställa förslag till ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027.

Ärendets bilaga 1 beskriver de ersättningar och modeller som gäller för beräkning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet i Uppsala kommun. Utbildningsnämnden kommer fatta beslut om ersättningarnas storlek utifrån budgetförutsättningarna i mål och budget senare under hösten.

I bilaga 2 och 3 återfinns utredning och nytt förslag på ersättning till landsbygdsskolor samt utredning och nytt förslag på modell för beräkning av strukturersättning för gymnasieskola. Förslagen i utredningarna är inarbetade i bilaga 1, Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027, som beslutas av kommunfullmäktige.

Beredning

Ärendet har beretts i utbildningsförvaltningen och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut som en del i ärendet om Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029. De fristående verksamheterna som påverkas av förslagen i ärendet har informerats om dessa.

Konsekvenser för barn/elever

Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet anger de grundläggande ekonomiska förutsättningar som varje förskola och skola kommer att ha år 2027. Utifrån ersättningen ansvarar varje huvudman för att alla barn och elever får tillgång till en likvärdig utbildning av god kvalitet.

En viss del av ersättningen, strukturersättningen, tilldelas utifrån förskolors och skolors olika förutsättningar. Strukturersättningen grundar sig på respektive enhets barn-/elevsammansättning och ska bidra till att alla barn och elever får möjlighet att uppfylla de uppsatta målen i förskolan och skolans läroplan i en verksamhet anpassad till elevers olika behov och förutsättningar.

Föredragning

Kommunstyrelsen har den 17 juni 2026 beslutat att uppdra till utbildningsnämnden att i samband med yttrandet om förslag på Mål och budget 2027 med plan för 2028–2029 fastställa förslag till ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027.

Enligt skollagen ska hemkommunen lämna bidrag till huvudmannen för varje elev vid skolenheten som är folkbokförd i Uppsala kommun. Bidraget ska bestå av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den egna förskolan och skolan. Tilläggsbelopp ska lämnas för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd och för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning. Skollagens regler om tilläggsbelopp omfattar även elever i grundskola som deltar i obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9.

Uppsala kommun ersätter de fristående huvudmännen på samma villkor som för den kommunala huvudmannen även vid de ersättningar som är beslutade av utbildningsnämnden. Det avser strukturersättning, ersättning för asylsökande och nyanlända barn och elever, ersättning till resursskola samt ersättning till vissa landsbygdsskolor.

I förslaget till beskrivning av ersättningar inom pedagogiskverksamhet 2027 redogörs för samtliga ersättningar inom pedagogisk verksamhet, både de som är reglerade i skollagen och de ersättningar som är beslutade av utbildningsnämnden. I dokumentet redovisas även vissa regler och rutiner för ersättningarna.

Dokumentet innehåller en sammanställning av ersättningar och regler inom pedagogisk verksamhet och används av fristående huvudmän, andra kommuner samt den kommunala huvudmannens verksamheter.

Föreslagna förändringar inför 2027

Övergripande

En genomgång av dokumentets rubriksättning och struktur har gjorts i syfte att förbättra tydligheten och öka läsbarheten. Vissa rubriker har därför fått nytt format och mindre förtydliganden i texten har gjorts vid behov.

Inledning

Det har förtydligats i dokumentets inledning att politiska satsningar är en av de faktorer som ligger till grund för kommunens årliga budget.

Punktlistan med exempel på statsbidrag för riktade satsningar har uppdaterats med aktuell information. Punkten "elevhälsa" har tagits bort och punkten "personalförstärkning av speciallärare" har ändrats till endast "personalförstärkning".

Lokalersättning (avsnitt 4)

Modellen för uppskrivning av kostnader har ändrats från PKV (prisindex för kommunal verksamhet) till UPL (Uppsalas index för pris- och löneuppräknings).

Ersättning för modersmålsundervisning (avsnitt 5)

Korrigerat att ersättningen betalas ut månatligen och inte per år.

Strukturersättning (avsnitt 7)

Förslag på ny modell för beräkning av strukturersättning för gymnasieskolan. Den modell som hittills använts baseras på högskolebehörighet inom fyra år, medan den föreslagna modellen baseras på gymnasieexamen inom tre år. Den föreslagna modellen rekommenderas av Statistiska centralbyrån (SCB) och används i flera andra kommuner.

Förändringen innebär att beräkningsgrunden och vissa bakgrundsvariabler ändras, vilket påverkar hur den del av kommunbidraget som avsätts för strukturersättning fördelas mellan olika program. Enligt beräkningar skulle ersättningen till yrkesprogram minska och ersättningen till högskoleförberedande program öka jämfört med dagens modell. Den nya modellen föreslås införas stegvis under 2027 och tillämpas fullt ut från 2028.

Förvaltningen har presenterat den föreslagna modellen för de fristående gymnasieskolorna vid ett informationstillfälle där rektorer för samtliga fristående gymnasieskolor var inbjudna. De fristående verksamheternas frågor handlade huvudsakligen om bakgrunden till varför den föreslagna modellen valts.

Utredningen i sin helhet återfinns i ärendets bilaga 3.

Ersättning till öppen förskola (avsnitt 14)

Modellen för ersättning till öppen förskola har förtydligats. Av modellen framgår tydligare vilka kostnader som innefattas i ersättningen för lokaler och hur reducering av ersättning för personal genomförs utifrån verksamhetens öppethållande under året.

Det har även lagts till att den ersättning som fastställs för verksamheterna för år 2027 kommer att utgöra grunden för den ersättning som den fristående verksamheten kommer att beviljas. Ersättningen kommer därefter årligen att justeras med samma procentsats som för den kommunala öppna förskolan. Om en fristående verksamhet vill ansöka om utökad ersättning ska en ansökan lämnas in i februari året innan förändringen av verksamheten ska genomföras.

Ersättning till vissa grundskolor på landsbygden (avsnitt 16.1)

Revidering av kriterierna för landsbygdsskolor för att tydliggöra definitionen av landsbygd samt utveckla vad beloppen i ersättningsmodellen baseras på. De ändrade kriterierna ska också göra uppdelningen mellan liten och stor skola mer robust samt klargöra vad som gäller för landsbygdserättningen när det finns flera skolor på samma ort. Utredningen i sin helhet återfinns i ärendets bilaga 2.

Riksprislista (avsnitt 17.2)

Punkten som gäller yrkesintroduktion är förtydligad och inkluderar även lärlingsutbildning och IMY-lärling (yrkesintroduktion).

Det har även tydliggjorts att ersättning för administration inte ges när riksprislistan används.

Ersättning för lärlingsprogram (nytt avsnitt 17.7)

Nytt avsnitt om ersättningsmodellen för lärling och IMY-lärling som inte funnits tidigare för att tydliggöra hur Uppsala kommun beräknar ersättning för lärlingsutbildningar. Beräkningen görs utifrån motsvarande nationella program som finns i utbudet hos den kommunala huvudmannen, med anpassningar utifrån att delar av lärlingsutbildningen bedrivs i form av arbetsplatsförlagt lärande (APL).

Ersättning för introduktionsprogram (avsnitt 17.8)

Ett felaktigt stycke om hänvisning till riksprislistan har tagits bort.

Avsnittet har ny struktur med underkategorier per introduktionsprogram för att tydliggöra vad som gäller för respektive program.

Ersättning till certifierade teknikcollegeskolor (avsnitt 17.9)

Tydliggörande kring vilken information som behöver finnas med när skolor anmäler att de är certifierade teknikcollegeskolor, bland annat att inget speciellt intyg behövs.

Ersättning till nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU) (nytt avsnitt 17.11)

Ny underrubrik som förtydligar hur Uppsala kommun ersätter fristående huvudmän som anordnar nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU).

Interkommunal ersättning (avsnitt 18)

Avsnittet har tydliggjorts med hjälp av nya rubrikformat och fetmarkeringar. Det har även lagts till laghänvisningar där det tidigare saknats.

”Alla” har strukits i de avsnitt som berör elev som tas emot av annan kommun inom förskola/pedagogisk omsorg (18.1.1), förskoleklass/grundskola/fritidshem (18.2.1) och anpassad grundskola/fritidshem (18.3.1) då tidigare formulering om vilka kostnader som ingår i Uppsala kommuns prislista var motsägelsefull.

Skrivningar om att retroaktiv ersättning inte ges till andra kommuner vid omfattande behov av särskilt stöd (18.1.1, 18.2.1, 18.3.1, 18.4.1, 18.5.1) har tagits bort då det inte finns reglerat i lag.

I avsnitt 18.2.1 och 18.3.1 har det tydliggjorts att andra kommuner faktureras separat för modersmålsundervisning i grundskolan.

I avsnitt 18.4.2 om interkommunal ersättning för gymnasieskola föreslås att andra kommuner faktureras separat för modersmålsundervisning, i likhet med grundskolans hantering. Vidare har exemplen på kostnadsposter i avsnittet ändrats så att de största kostnadsposterna ska finnas med.

Ekonomiska konsekvenser

Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet styr vilka modeller och ersättningar som ska finnas inom respektive skolform. De ekonomiska konsekvenserna av modellerna är beroende av utbildningsnämndens budgetförutsättningar i kommande mål och budget.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 21 augusti 2026
- Bilaga 1, Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027
- Bilaga 2, Utredning och nytt förslag på ersättning till landsbygdsskolor
- Bilaga 3, Utredning och nytt förslag på modell för beräkning av strukturersättning för gymnasieskola

Utbildningsförvaltningen

Susana Olsson Casas
Utbildningsdirektör

Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2027

I dokumentet beskrivs Uppsala kommuns samtliga ersättningar inom pedagogisk verksamhet.

Berörd verksamhet: Uppsala kommun, utbildningsförvaltningen
Diarienummer: UBN-2026-02213

Innehåll

Inledning	1
1. Grundbelopp.....	3
2. Ersättning för administration.....	3
3. Ersättning för mervärdesskatt	4
4. Lokalersättning.....	4
5. Ersättning för modersmålsundervisning.....	4
6. Tilläggsbelopp och ersättning avseende extraordinära stödinsatser för barn och elever	5
6.1 Fristående huvudmän	5
6.2 Kommunal huvudman	6
7. Strukturersättning.....	6
8. Ersättning för asylsökande och nyanlända barn och elever	8
8.1 Förskola och pedagogisk omsorg	8
8.2 Grundskola och anpassad grundskola	8
8.3 Gymnasieskola	9
9. Ersättning till internationell skola	9
9.1 Ersättning till internationell grundskola – enskild huvudman	9
9.2 Ersättning till internationell gymnasieskola – enskild huvudman	10
10. Studier utomlands	10
11. Retroaktiv ersättning	10
11.1 Retroaktiv ersättning till andra kommuner – interkommunal ersättning.....	11
11.2 Retroaktiv ersättning till fristående förskolor och skolor	11
12. Specifika ersättningar till förskola och pedagogisk omsorg.....	11
12.1 Ersättning utifrån öppethållande.....	11
12.2 Öppethållande som är kortare än mellan 07.00–17.00	11
12.3 Ersättning för barn med behov av vistelse på förskola/pedagogisk omsorg 06.00–06.30 samt 18.30–19.00.....	11
12.4 Delad ersättning till förskola och pedagogisk omsorg	11
12.5 Reducerad ersättning - fristående förskola och pedagogisk omsorg	12
13. Specifika ersättningar till förskola	12
13.1 Startmånadsbidrag.....	12
13.2 Hyresbidrag till nybyggda förskolor.....	12
13.3 Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder	12
14. Ersättning till öppen förskola	13

15.	Ersättning till verksamhet som bedriver omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	14
16.	Specifika ersättningar till grundskola och fritidshem.....	14
16.1	Ersättning till vissa grundskolor på landsbygden	14
16.2	Ersättning för obligatorisk lovskola	14
16.3	Ersättning till resursskola.....	15
16.4	Ersättning för barn med behov av vistelse på fritidshem 06.00–06.30 samt 18.30–19.00.....	15
16.5	Reducerad ersättning - fristående fritidshem.....	16
17.	Specifika ersättningar till gymnasieskola	16
17.1	Priser inom samverkansområdet.....	16
17.2	Riksprislista.....	16
17.3	Ersättning för elever från nordiska länder.....	16
17.4	Utbytesstudenter	17
17.5	Ersättning för elev som har förlängd studiegång utöver tre år	17
17.6	Ersättning för avstängd elev	17
17.7	Ersättning för lärlingsprogram	17
17.7.1	Lärlingsprogram	17
17.7.2	IMY-lärling.....	17
17.8	Ersättning för introduktionsprogram	17
17.8.1	Allmänt.....	17
17.8.2	Introduktionsprogrammet programinriktat val	18
17.8.3	Introduktionsprogrammet yrkesintroduktion	18
17.8.4	Introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröduktion	18
17.9	Ersättning till certifierade teknikcollegesolor	18
17.10	Ersättning för ett fjärde tekniskt år	19
17.11	Ersättning till nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU)	19
18.	Interkommunal ersättning.....	19
18.1	Interkommunal ersättning – förskola och pedagogisk omsorg	19
18.1.1	Barn folkbokfört i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot i annan kommuns (skolkommun) förskola eller pedagogisk omsorg	19
18.1.2	För barn folkbokförda i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun).....	20
18.2	Interkommunal ersättning – förskoleklass, grundskola och fritidshem	20
18.2.1	Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)	20
18.2.2	För elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)	20
18.3	Interkommunal ersättning Uppsala kommun – anpassad grundskola och fritidshem	21

18.3.1	Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)	21
18.3.2	För elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)	21
18.4	Interkommunal ersättning Uppsala kommun – gymnasieskola	21
18.4.1	Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)	21
18.4.2	Elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)	22
18.5	Interkommunal ersättning – anpassad gymnasieskola	22
18.5.1	Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)	22
18.5.2	Elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)	22

Inledning

I Uppsala kommun fastställer kommunfullmäktige kommunens budget per nämnd och verksamhet i kommunens styrdokument "Mål och budget". I budgeten beslutas hur mycket som varje år ska avsättas per barn och elev samt verksamhet. Utifrån befolkningsprognoser, kostnadsuppräknings, eventuellt resultatförstärkande åtgärder, politiska satsningar och tekniska justeringar räknas ett totalbelopp per skolform fram. Beloppet betalas sedan ut till utbildningsnämnden i form av ett kommunbidrag per verksamhet.

I samband med beslut om kommunens mål och budget beslutar kommunfullmäktige, utifrån utbildningsnämndens förslag, om de principer och modeller som ska tillämpas för pedagogiska ersättningar i Uppsala kommun. Efter det beslutet och de givna ekonomiska förutsättningarna i mål och budget, beslutar utbildningsnämnden om de pedagogiska ersättningarnas storlek.

De pedagogiska ersättningarna beräknas utifrån skollagen, skolförordningen och gymnasieförordningen samt politiskt beslutade principer och modeller. Enligt 14 kap. 1 § skolförordningen och 13 kap. 1 § gymnasieförordningen ska bidraget till enskilda huvudmän fastställas per kalenderår och grunda sig på hemkommunens budget. Ändringar av bidrag till enskilda huvudmän kan ske under löpande budgetår enligt 14 kap. 2 § skolförordningen och 13 kap. 2 § gymnasieförordningen.

Enligt skollagen ska hemkommunen lämna bidrag till huvudmannen för varje elev vid skolenheten som är folkbokförd i Uppsala kommun. Bidraget ska bestå av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp. Grundbeloppet ska bestämmas efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till den kommunala förskolan och skolan. Tilläggsbelopp ska lämnas för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd och för elever som ska erbjudas modersmålsundervisning. Skollagens regler om tilläggsbelopp omfattar även elever i grundskola som deltar i obligatorisk lovskola i årskurs 8 och 9.

De fristående huvudmännen och den kommunala huvudmannen ersätts på samma villkor för ersättningar som är beslutade i kommunen.

Principen om bidrag på lika villkor kan sammanfattas enligt följande:

- Kommunens budget för verksamheten det kommande året ska ligga till grund för fastställande av ersättningarna.
- Ersättningen ska bestå av ett grundbelopp och i vissa fall ett tilläggsbelopp.
- Huvudmän får överklaga en kommuns ersättningsbeslut hos allmän förvaltningsdomstol. Det innebär att domstolen kan pröva ersättningens storlek.
- Kommunen kan göra vissa riktade satsningar och välja olika slags resursfördelningsmodeller, till exempel utifrån socioekonomiska faktorer. Det innebär att alla berörda barn i kommunen får samma möjlighet att ta del av medlen, oavsett om de går i en kommunal eller fristående verksamhet.

Statsbidrag

Generella statsbidrag ingår i kommunbidraget. I enlighet med den statliga finansieringsprincipen får Uppsala kommun en kompensation från staten i form av generella statsbidrag för att finansiera de nya uppdrag och åtaganden som staten ger kommunen. Kommunen har rätt att prioritera hur intäkterna ska fördelas mellan nämnder och uppdrag vilket innebär att de generella statsbidragen inte är öronmärkta för respektive uppdrag. De statliga bidragen är som en följd av detta medräknade i kommunbidraget som kommunfullmäktige tilldelar utbildningsnämnden och ingår i de ersättningar som kommunfullmäktige beslutar om.

Mer information om statsbidrag finns på SKR:s och Skolverkets hemsidor.

Exempel på *generella statsbidrag* som ingår i kommunbidraget:

- HPV-vaccination
- Lagstadgad lovskola årskurs 8 och 9
- Extra studietid och utökad lovskola
- Utökad undervisning i matematik åk 1–3 och åk 4–6
- Garanti för tidiga stödinsatser
- Stärkta skolbibliotek
- Grundläggande behörighet yrkesprogram

Statsbidrag för riktade satsningar som söks av respektive huvudman och avser att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag. Dessa ingår inte i kommunbidraget.

Exempel på riktade statsbidrag som inte ingår i kommunbidraget:

- skolsociala team (både grundskola och gymnasieskola)
- personalförstärkning
- inköp av vissa läromedel
- läxhjälp
- lovskola (omfattar inte den obligatoriska lovskolan i åk 8 och 9)
- inköp av litteratur

Gemensamt finansierad verksamhet på hemkommunsnivå

Utbildningsnämnden ansvarar för att i nämndens budget avsätta medel för gemensamma kostnader oavsett huvudman. Medlen används för att bekosta verksamhet som riktar sig till alla Uppsala kommuns barn och elever, exempelvis antagning till förskola, grundskola och gymnasieskola, myndighetsutövning och skolskjutsar.

Beräkning av ersättning

När de gemensamma kostnaderna har räknats av kommunbidraget beräknas ersättningar per barn och elev utifrån bestämmelserna om lika villkor. Ersättningarna utgörs i huvudsak av grundbelopp/programersättning samt strukturersättning. Därutöver kan huvudmännen bland annat få ersättning för nyanlända barn och elever, ersättning för modersmål, ersättning till vissa landsbygdsskolor, ersättning till resursskola samt tilläggsbelopp utifrån kriterier beroende på skolform.

1. Grundbelopp

Grundbeloppet ska täcka följande:

För förskola (8 kap. 21–22 §§ skollagen) och fritidshem (14 kap. 15–16 §§ skollagen):

1. omsorg och pedagogisk verksamhet,
2. pedagogiskt material och utrustning,
3. måltider,
4. administration,
5. mervärdesskatt, och
6. lokalkostnader.

Grundbeloppet ska täcka förskolans öppettid 10 timmar/dag mellan 07.00 – 17.00. Förskolor belägna i Uppsala kommun ersätts månatligen för barn från den dag barnet varit inskrivet i förskolan och till och med den dag då barnet skrivs ut, så kallad dag-för-dag-ersättning.

För förskoleklass (9 kap. 19–20 §§ skollagen), grundskola (10 kap. 37–38 §§ skollagen), anpassad grundskola (11 kap. 36–37 §§ skollagen) gymnasieskola (16 kap. 52–53 §§ skollagen) och anpassad gymnasieskola (19 kap. 45–46 §§ skollagen):

1. undervisning,
2. lärverktyg,
3. elevhälsa,
4. måltider,
5. administration,
6. mervärdesskatt, och
7. lokalkostnader.

Skolor belägna i Uppsala kommun ersätts månatligen för de elever som är inskrivna och folkbokförda i kommunen utifrån beslutat avräkningsdatum.

För barn i förskoleklass, som senare kommer att tas emot i anpassad grundskola, ersätts den mottagande skolan med dels grundbeloppet för grundskolans förskoleklass, dels en ersättning motsvarande beloppet för individintegrerad elev i årskurs 1–3. För elev, som är mottagen i anpassad grundskola men är individintegrerad i grundskola, ersätts den mottagande skolan med dels grundskolans grundbelopp samt mottagande skolas strukturersättning, dels med en ersättning för individintegrerad elev. För individintegrerad elev i fritidshem är ersättningen till skolan motsvarande ersättning som för barn i anpassad grundskolas fritidshem till och med 12 år.

2. Ersättning för administration

Enligt skolförordningen ersätts de fristående förskolorna och skolorna för administration utifrån ett schablonbelopp på tre procent av grundbeloppet. Undantaget är pedagogisk omsorg som får en ersättning motsvarande en procent av grundbeloppet.

3. Ersättning för mervärdesskatt

Enligt skolförordningen tillkommer en schablon om sex procent för de fristående verksamheterna som kompensation för mervärdesskatt. Samtliga ersättningar i dokumentet redovisas utan mervärdesskatt.

4. Lokalersättning

Lokalkostnaden per barn och elev grundar sig på den kommunala huvudmannens budgeterade lokalkostnad samt det budgeterade barn- och elevantalet för det kommande budgetåret. I lokalkostnad ingår kostnad för hyra, drift samt inventarier och kapitalkostnader för inventarier som inte är läromedel. Den budgeterade kostnaden beräknas utifrån respektive skolforms budgeterade hyreskostnad för kommande år och en uppskrivning av innevarande års övriga lokalkostnader med UPL (Uppsalas index för pris- och löneuppräknings). Justeringar görs för kända, större lokalförändringar för den kommunala huvudmannen. Eventuella kostnader för avställda och tomställda lokaler tas inte med vid beräkning av lokalkostnad.

För grundskola beräknar kommunen lokalkostnad per stadium. Detta för att ge både kommunala och fristående verksamheter bättre förutsättningar för att möta läroplanens uppdrag i respektive årskurs. Beräkningarna baseras på den kommunala grundskolans faktiska lokalnyttjande i respektive stadium. De kommunala grundskolorna betalar hyra enligt samma lokalindex som ligger till grund för lokalkostnadernas fördelning mellan stadierna i grundbeloppen. Lokalersättningen motsvarar alltså både lokalnyttjandet och lokalkostnaden för respektive stadium i de kommunala grundskolorna.

Lokalersättningen per barn eller elev framgår av ersättningsbesluten som skickas till alla huvudmän via e-post.

5. Ersättning för modersmålsundervisning

Elever i grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola har rätt till undervisning i modersmål enligt skollagen. Bedömningen om elevs rätt till modersmål görs av enheten för flerspråkighet. Ersättning för modersmål ges för modersmålsundervisning enligt 8 kap. 10 §, 10 kap. 7 § och 10 kap. 39 §, 11 kap. 10 § och 38 §, 15 kap. 19 §, 16 kap. 54 §, 17 kap. 36 §, 18 kap. 19 § samt 19 kap. 47 § skollagen.

Fristående grundskolor, anpassade grundskolor, gymnasieskolor och anpassade gymnasieskolor ersätts per elev och månad för undervisning i modersmål. Enheten för flerspråkighet erhåller ersättning för modersmålsundervisning för elever i de kommunala skolorna.

6. Tilläggsbelopp och ersättning avseende extraordinära stödinsatser för barn och elever

6.1 Fristående huvudmän

I skollagen anges att en ersättning i form av ett tilläggsbelopp ska lämnas till fristående förskolor och skolor för barn och elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd enligt nedanstående bestämmelser. Tilläggsbelopp ges till:

- fristående förskolor för barn som har bedömts ha omfattande behov av särskilt stöd enligt 8 kap. 23 § skollagen,
- fristående pedagogisk omsorg för barn som har bedömts ha omfattande behov av särskilt stöd enligt 25 kap. 13 § skollagen,
- fristående grundskola och fritidshem för elev som har bedömts ha omfattande behov av särskilt stöd enligt 9 kap. 21 §, 10 kap. 39 § samt 14 kap. 17 § skollagen,
- fristående anpassad grundskola och fritidshem för elev som har bedömts ha omfattande behov av särskilt stöd enligt 11 kap. 38 § samt 14 kap. 17 § skollagen,
- fristående gymnasieskola för elev som har bedömts ha omfattande behov av särskilt stöd enligt 16 kap. 54 § samt 17 kap. 36 § skollagen och till fristående anpassad gymnasieskola enligt 19 kap. 47 § skollagen,
- fristående grundskola för elev inom distansundervisning som har bedömts ha omfattande behov av särskilt stöd enligt 22 kap. 20 § skollagen.

Skollagens regler om tilläggsbelopp omfattar även elever som deltar i lovskola i årskurs 8 och 9. För barn i förskola, grundskola och anpassad grundskola kan tilläggsbelopp och motsvarande ersättning för den kommunala huvudmannen även sökas för barn som har rätt till omsorg under kväll och natt.

Bedömningen av barnets/elevens behov av insatser och om behovet berättigar att förskolan/skolan ska erhålla tilläggsbelopp görs av utbildningsförvaltningens myndighet inom avdelning för barn- och elevhälsa. Tilläggsbeloppet ska bedömas och beviljas individuellt. Beloppet kan avse exempelvis assistenthjälp, anpassning av lokaler eller en helt anpassad lärmiljö. Extraordinära stödåtgärder kan riktas till bland andra barn och elever med funktionsnedsättning, stora inlärningssvårigheter eller långvarig skolfrånvaro. Med en helt anpassad lärmiljö avses en miljö som har utformats med särskilt små elevgrupper, hög lärartäthet och specialpedagogisk kompetens. Varje förskola/skolas rektor ansvarar för att barnets/elevens behov av extraordinära stödinsatser beskrivs i en särskild ansökan. Utbildningsförvaltningens myndighet beslutar om barnet/eleven har behov av extraordinära stödinsatser och bedömer barnets/elevens behov av insatser i form av antal timmar per vecka.

För varje beslutad timme erhåller förskolan/skolan en fastställd ersättning per timme. Ersättningen betalas ut månadsvis. Beslutet omfattar i normalfallet ett läsår.

Beslutet avser barnets/elevens placering vid en specifik enhet och vid byte av förskola eller skola måste den nya förskolan/skolan inkomma med en ny ansökan. Modellen

möjliggör att beslut kan tas för en längre tidsperiod i de fall en funktionsnedsättning bedöms vara varaktig.

Den beslutade ersättningen ska förskolan/skolan använda till helt individuella insatser riktade till barnet/eleven. Beslutet kan omprövas vid ändrade förhållanden, exempelvis vid ändrad vistelsetid på förskolan eller byte av skolform. Rektor är skyldig att meddela eventuella förändrade förhållanden.

6.2 Kommunal huvudman

Kommuner har en valfrihet i hur man ska utforma ersättningen till den egna verksamheten så länge kommunen säkerställer att elever i fristående verksamheter inte missgynnas. I Uppsala kommun söker den kommunala huvudmannens förskolor, pedagogisk omsorg och skolor ersättning för extraordinära stödinsatser för barn och elever på samma villkor som fristående huvudmän, med undantag för elever som har placering i en central särskild undervisningsgrupp (CSU). Den kommunala grundskolan får i stället ersättning för dessa elever genom ett direkt anslag.

7. Strukturersättning

Strukturersättningen grundar sig på den socioekonomiska sammansättningen av barn/elever inskrivna i respektive enhet. Utbildningsnämnden har beslutat hur stor del av kommunbidraget som ska avsättas till förskolor och skolor i form av strukturersättning. Strukturersättningen ska kompensera för systematiska skillnader mellan olika enheter och därmed ge barn och elever likvärdiga förutsättningar att nå målen med utbildningen, oberoende av vilken förskola/skola barnet/eleven går i. Strukturersättningen grundar sig på 2 kap. 8b § skollagen där det anges att kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov.

Ersättningen beräknas enligt den strukturersättningsmodell som beslutades av utbildningsnämnden 2015-09-30 (UBN-2015-3114) samt för gymnasieskolan 2026-09-07 (UBN-2026-02213). Ersättningen till förskolor och skolor uppdateras årligen utifrån barn- och elevsammansättningen på respektive enhet under september månad föregående år.

För grundskolans del skattar modellen risken att eleverna inte når grundskolans kunskapsmål efter avslutad grundskoleutbildning. Den risk som skattas är att eleven inte har uppnått behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram och/eller inte fått godkänt i minst två ämnen i årskurs 9. Variabler som samvarierar med risken att eleven inte uppnår kunskapsmålen har kartlagts statistiskt och de variabler som bäst skattar risken att eleven inte når målen används i modellen. Strukturersättningen har ett riktat tillägg för tidigt stöd till elever i förskoleklass till och med årskurs 2.

För fritidshem används samma modell för fördelning av medel som för grundskolan.

För gymnasieskolan används från och med 2027 en modell som skattar risken att eleverna inte når gymnasieskolans kunskapsmål efter avslutad gymnasieutbildning. Den risk som skattas är att eleven inom tre år inte har nått gymnasieexamen. Variabler som samvarierar med risken att eleven inte uppnår kunskapsmålen har kartlagts

statistiskt och de variabler som bäst skattar risken att eleven inte når målen används i modellen.

För strukturersättningen för gymnasiet 2027 fördelas 50 procent enligt modellen som beslutades år 2015 och 50 procent enligt den nya modellen. Från 2028 gäller sedan den nya modellen. Den tidigare modellen finns beskriven i *Beskrivning av ersättningar inom pedagogisk verksamhet 2026*.

Strukturersättning			
Skolform	Avsatta medel att fördela	Högsta ersättning per barn/elev	Kommentar
Förskola och pedagogisk omsorg	4,6 % av kommunbidraget	30 000 kr	Strukturersättning ges till enheter med index lika med eller över 85.
Grundskola	7,7 % av kommunbidraget	25 000 kr	Strukturersättning ges till enheter med index lika med eller högre än 70. För förskoleklass och till och med årskurs 2 i skolor med index över 100 tillkommer ett riktat tillägg för tidigt stöd.
Fritidshem	4,5 % av kommunbidraget	7 000 kr	Strukturersättning ges till enheter med index lika med eller över 70. Ersättning utgår för elever inskrivna i fritidshem.
Gymnasieskola	5 % av kommunbidraget		Strukturersättning ges till enheter med index lika med eller över 20. För introduktionsprogrammet programinriktat val är strukturersättningen densamma som för motsvarande nationellt program. För introduktionsprogrammet yrkesintroduktion ges en generell ersättning per elev. För introduktionsprogrammen språkintröduktion och individuellt alternativ ges ingen strukturersättning.

För förskolan finns ingen mätbar måluppfyllelse för barnen, därför ser inte modellen ut på samma sätt som för grundskolan och gymnasieskolan. När behoven skattas för förskolan behöver man bland annat beakta att samarbetet med föräldrarna kan kräva olika stora insatser från förskolan, beroende på föräldrarnas förutsättningar. Valet av variabler och viktningar i förskolans modell bygger på erfarenheter av olika socioekonomiska variabelers samvariation med barnens behov av mer vuxenkontakt, behov av att få vistas i mindre grupp, samarbetet med föräldrar med mera. Variablerna är huvudsakligen samma som används i grundskolans modell och de samvarierar med risken att barnen inte når grundskolans kunskapsmål. På detta sätt styrs resurser till förskolor med högre andel barn som riskerar att inte nå grundskolans kunskapsmål.

För en förskola som får lägre strukturersättning per barn från ett år till nästa, fasas sänkningen ut. Sänkningen begränsas till maximalt 3 000 kronor per barn och år det första året. Eventuell resterande sänkning sker nästkommande år.

Strukturersättning betalas månatligen ut för antal barn och elever som är inskrivna i förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, fritidshem och gymnasieskola.

För förskolor, skolor och fritidshem som startar efter september 2026 ges den genomsnittliga strukturersättningen per barn/elev. För gymnasieskolor som startar efter september 2026 ges den genomsnittliga strukturersättningen på programnivå per elev. Enheter inom förskola, pedagogisk omsorg, skola och fritidshem med färre än 10 barn/elever erhåller den genomsnittliga strukturersättningen per barn/elev.

Vid ägarbyte av förskola och skola (när förskolan/skolan har en ny huvudman med nytt organisationsnummer) behåller enheten den framräknade strukturersättningen under innevarande kalenderår utifrån att verksamheten fortlöper som tidigare och att samma barn/elever finns kvar i verksamheten. Vid beräkning av ny strukturersättning inför nytt kalenderår räknas enheten som en ny enhet och ingen hänsyn tas till tidigare beräkning för enheten. Det innebär att regeln om utfasning av förskolans strukturersättning med en maximal sänkning av 3 000 kr per barn det första året inte tillämpas i detta fall.

Internationell grundskola ges genomsnittlig strukturersättning. Strukturersättning ges inte för elever på en internationell gymnasieutbildning, exempelvis International Baccalaureate (IB).

Strukturersättning ges inte till anpassade grundskolor och anpassade gymnasieskolor eftersom de har ett högre grundbelopp än grundskolor och gymnasieskolor.

När riksprislistan används inom gymnasieskolan ges ingen strukturersättning.

8. Ersättning för asylsökande och nyanlända barn och elever

Kommunen får ersättning från Migrationsverket för nyanlända barn och ungdomar. Ersättningen ska täcka kostnader för etableringsinsatser för nyanlända barn och ungdomar, till exempel särskilda introduktionsinsatser eller merkostnader i förskola, pedagogisk omsorg, skola och fritidshem.

8.1 Förskola och pedagogisk omsorg

Ersättning ges till de förskolor och pedagogisk omsorg där barnen är placerade, utan ett ansökningsförfarande. Utbetalningarna görs kvartalsvis i efterskott.

8.2 Grundskola och anpassad grundskola

Grundskola och anpassad grundskola ersätts månatligen för elever som kommit till Sverige inom de senaste fyra åren utifrån skollagens definition av nyanländ. Skolorna rapporterar nyanlända elever till mottagningen för nyanlända. Ersättningsbeloppet beror på hur lång tid det är sedan eleven invandrade, vilken kategori av länder eleven kommer ifrån och i vilken årskurs eleven börjar. Ersättning ges endast för elever från länder utanför Norden. Ersättningen ges från och med den första månaden som eleven går i svensk skola med svensk läroplan. Ersättningen ska täcka de kostnader som uppstår för att en nyanländ elev ska kunna tillgodogöra sig undervisningen i svensk skola. Målet är att eleven ska kunna fortsätta sin skolgång inom det svenska

utbildningssystemet. Från och med att en elev registreras som nyanländ i det skoladministrativa systemet ges ersättning månadsvis under angiven tid. Ersättningen följer eleven vid skolbyte inom kommunen.

Om en elev påbörjade skolgången i en annan kommun, placeras eleven tidsmässigt in i modellen på samma sätt som om skolgången påbörjats i Uppsala kommun.

8.3 Gymnasieskola

Gymnasieskolan ersätts med en programersättning för elever inom introduktionsprogrammet språkintrödnktion.

9. Ersättning till internationell skola

I skollagen definieras en internationell skola enligt följande (24 kap. 2 § skollagen):

- En skola som följer ett annat lands läroplan eller en internationell läroplan
- En skola som i första hand riktar sig till elever som är bosatta i Sverige för en begränsad tid

En internationell skola kan ha en kommunal huvudman eller en enskild huvudman.

Barn får fullgöra sin skolplikt i en internationell skola om (24 kap. 3 och 4 §§ skollagen):

- barnet är bosatt i Sverige för en begränsad tid,
- barnet har gått i skola utomlands under en längre tid och vill avsluta sin utbildning i Sverige,
- det finns grundad anledning att anta att barnet kommer att lämna Sverige för en längre tid, eller
- barnet har skolans undervisningsspråk som dagligt umgängesspråk med en eller båda vårdnadshavarna och tillräckliga kunskaper i språket för att följa undervisningen.

9.1 Ersättning till internationell grundskola – enskild huvudman

Enligt 24 kap. 5 § skollagen ska hemkommunen lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven får fullgöra sin skolplikt där, eller
2. hemkommunen får statsbidrag för eleven.

Bidraget ska lämnas från och med höstterminen det år eleven fyller sex år och bestämmas med hänsyn till skolans åtagande och elevens behov **efter samma grunder som hemkommunen tillämpar vid fördelning av resurser till de egna grundskolorna**. Om en elev har ett omfattande behov av särskilt stöd är hemkommunen inte skyldig att lämna bidrag för det särskilda stödet, om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

I Uppsala kommun innebär ovanstående att hemkommunen ersätter internationell grundskola med grundskolans grundbelopp samt med den genomsnittliga strukturersättningen. Tilläggsbelopp för elever som har ett omfattande behov av

särskilt stöd kan beviljas om kriterierna för det är uppfyllda. Internationell grundskola kan inte ges tilläggsbelopp för modersmålsundervisning eller lovskola.

9.2 Ersättning till internationell gymnasieskola – enskild huvudman

Enligt 24 kap. 6 § skollagen ska hemkommunen lämna bidrag till huvudmannen för skolan om

1. eleven är folkbokförd i Sverige eller hemkommunen får statsbidrag för eleven,
2. eleven är bosatt i Sverige för en begränsad tid eller har andra särskilda skäl att få sin utbildning i en internationell skola på gymnasienivå, och
3. hemkommunen var skyldig att erbjuda eleven gymnasieutbildning vid den tidpunkt då utbildningen började.

Bidraget enligt första stycket ska **uppgå till det belopp som hemkommunen och den internationella skolan kommer överens om**. För en elev som har ett omfattande behov av särskilt stöd ska hemkommunen, utöver vad som följer av andra stycket, lämna ett extra bidrag (tilläggsbelopp). Bidraget ska motsvara huvudmannens kostnader för det extra stödet under förutsättning att motsvarande kostnader skulle ha uppkommit om eleven gått en gymnasieutbildning som kommunen erbjuder. Kommunen behöver dock inte lämna extra bidrag om betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

I Uppsala kommun innebär ovanstående att hemkommunen ersätter den internationella gymnasieskolan med grundbelopp efter samma grunder som ersättning ges till den egna internationella utbildningen (International Baccalaureate). Tilläggsbelopp för elever som har ett omfattande behov av särskilt stöd kan beviljas om kriterierna för det är uppfyllda. Internationell gymnasieskola kan inte ges tilläggsbelopp för modersmålsundervisning och erhåller inte strukturersättning.

10. Studier utomlands

Uppsala kommun ersätter inte för skolgång utomlands. Ersättning utgår inte heller för elever som vistas utomlands men bedriver studier på distans via svensk utbildningsanordnare.

11. Retroaktiv ersättning

Uppsala kommun betalar retroaktiv ersättning i form av grundbelopp och strukturersättning, till pedagogisk verksamhet under förutsättning att:

- barnet/eleven har varit folkbokförd i Uppsala kommun under aktuell period
- barnet/eleven inte har varit inskriven i någon annan verksamhet/förskola/skola under samma tid och att
- ersättning därmed inte utgått till annan huvudman för samma period.

Huvudman som inte har meddelat kommunen att barn/elev har slutat i deras verksamhet är alltid återbetalningsskyldig till kommunen.

11.1 Retroaktiv ersättning till andra kommuner – interkommunal ersättning

Retroaktiv ersättning ges till andra kommuner oavsett tidsperiod.

11.2 Retroaktiv ersättning till fristående förskolor och skolor

Retroaktiv ersättning ges till fristående huvudmän för två månader inom innevarande termin.

12. Specifika ersättningar till förskola och pedagogisk omsorg

12.1 Ersättning utifrån öppethållande

Ersättning ges till förskolor/pedagogisk omsorg som har öppet tidiga morgnar och sena eftermiddagar utifrån vårdnadshavarnas behov av omsorg. Ersättning ges för tid mellan 06.30–07.00 och mellan 17.00–18.30. Ersättningen ges per halvtimme utifrån antal barn som vistas på förskolan/inom pedagogisk omsorg under dessa tider. Förskolorna/pedagogisk omsorg meddelar utbildningsförvaltningen hur många barn som vistas på förskolan/inom pedagogisk omsorg dessa tider, utifrån verksamhetens scheman och vårdnadshavarnas behov.

12.2 Öppethållande som är kortare än mellan 07.00–17.00

Grundbeloppet reduceras med fem procent per timme för det antal timmar som understiger 10 timmar per dag.

12.3 Ersättning för barn med behov av vistelse på förskola/pedagogisk omsorg 06.00–06.30 samt 18.30–19.00

Ersättning ges för barn som har rätt till omsorg på obekvämt arbetstid 06.00–06.30 samt 18.30–19.00. Ersättningen betalas ut till förskolan/pedagogisk omsorg utifrån beslut av antagning förskola.

12.4 Delad ersättning till förskola och pedagogisk omsorg

Barn i åldrarna 3–5 år som har en placering i en förskola utifrån rätten till allmän förskola (8 kap. 4 § skollagen) kan även ha en placering i pedagogisk omsorg utifrån vårdnadshavarens omsorgsbehov. Barnet har i detta fall en dubbel placering och ersättning ges både till förskolan och till den pedagogiska omsorgen. Ersättningen fördelas mellan aktörerna så att högst en heltidsersättning betalas ut.

12.5 Reducerad ersättning - fristående förskola och pedagogisk omsorg

Uppsala kommun tillämpar maxtaxa för vårdnadshavarens avgift för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Ersättningen till fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem som själva fakturerar avgiften reduceras med ett snitt av maxtaxan utifrån tre avgiftsnivåer. Avgiftsnivåerna fastställs årligen av regeringen i december och beloppen publiceras på kommunens utförarwebb i januari.

13. Specifika ersättningar till förskola

13.1 Startmånadsbidrag

Samtliga nystartade förskolor, oavsett i vilka lokaler förskolan ska drivas, har rätt till en så kallad "startmånad" med full ersättning för alla inskrivna barn oavsett vid vilket datum barnen började. Ersättningen betalas ut med automatik till nystartade förskolor.

13.2 Hyresbidrag till nybyggda förskolor

Förskolor som har nybyggda lokaler eller nya moduler kan ansöka om ett hyresbidrag i sex månader. Hyresbidraget gäller även för lokalintegrerade förskolor i nybyggda bostadshus. Ombyggnation eller tillbyggnad av lokaler räknas inte som nybyggda lokaler. Hyresbidraget är skillnaden mellan faktisk hyra och hyresschablonen (hyresschablonen är en del av grundbeloppet) för antalet inskrivna barn per månad. Ansökan lämnas till utbildningsförvaltningen senast tre månader efter att förskolan startade i den nybyggda lokalen.

13.3 Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder

Statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder i förskolan är ett samlat statsbidrag för mindre barngrupper i förskolan och kvalitetshöjande insatser i förskolan. Statsbidraget fördelas av Skolverket till kommunerna och sedan kan kommunerna använda bidraget för insatser både inom kommunala och fristående förskolor. Skolverket fattar årligen beslut om bidragsramen för statsbidraget.

Utbildningsnämnden beslutade inför 2022 att statsbidraget ska fördelas till kommunala och fristående huvudmän belägna i Uppsala kommun och att bidraget ska fördelas enligt nedan:

- 50 procent av bidraget fördelas utifrån antalet barn inskrivna i förskola och folkbokförda i Uppsala kommun per den 15 mars.
- 50 procent av bidraget fördelas utifrån de index som framräknats för fördelning av aktuell strukturersättning för förskolan.

Utbetalningen av statsbidraget görs i samband med utbetalning av ersättningar i april månad.

14. Ersättning till öppen förskola

Enligt 25 kap. 16 § skollagen får en kommun även lämna bidrag till verksamhet som avses i 3–5 §§ och som bedrivs av enskild huvudman, om kommunen har tillförsäkrats insyn i verksamheten, verksamheten uppfyller de krav som anges i 6 och 7 §§ och avgifterna inte är oskäligt höga. Sådant bidrag bör bestämmas på det sätt som anges i 12 § andra stycket.

Enligt 25 kap. 3 § skollagen får en kommun anordna öppen förskola som komplement till förskola och pedagogisk omsorg. Den öppna förskolan ska erbjuda barn en pedagogisk verksamhet i samarbete med de till barnen medföljande vuxna samtidigt som de vuxna ges möjlighet till social gemenskap.

Utbildningsnämndens mål är att öppna förskolor i Uppsala kommun ska ligga i nära anslutning till eller vara samlokaliserade med andra centrala aktörer i gemensamma familjecentraler – där samverkan sker mellan öppen förskola, mödravårdscentral, barnavårdscentral och socialtjänst (UBN-2016-0408).

I Uppsala kommun ges ersättning till befintliga öppna förskolor som bedrivs av enskilda huvudmän. Efter ansökan kan huvudmännen beviljas ersättning för lokal- och personalkostnader samt ersättning för administration om 3 procent och momskompensation om 6 procent. Ersättningen baseras på den kommunala huvudmannens kostnader för motsvarande kostnadsposter.

Lokalkostnader

Beräkningen av lokalkostnader utgår från de belopp som huvudmannen uppger i ansökan och den kommunala öppna förskolans mediankostnad för lokaler utgör den maximala ersättningen för en fristående verksamhets lokalkostnad. Mediankostnaden fastställs årligen i samband med att ersättningar för pedagogisk verksamhet beslutas.

I lokalkostnader ingår ersättning för lokalhyra, städning, el, sophämtning och reparationer.

Personalkostnader

Ersättningen för personalkostnader baseras på antalet årsarbetare som den fristående verksamheten uppger i sin ansökan. Den kommunala öppna förskolans genomsnittliga personalkostnad för en förskollärare utgör den maximala ersättningen per årsarbetare för den fristående verksamheten. Medellönen reduceras med 10 procent för de verksamheter som har stängt under perioden juni-augusti.

Den ersättning som fastställs för verksamheterna år 2027 kommer att utgöra grunden för den ersättning som den fristående verksamheten kommer att beviljas. Ersättningen kommer därefter årligen att justeras med samma procentsats som för den kommunala öppna förskolan. Om en fristående verksamhet vill ansöka om utökad ersättning ska en ansökan lämnas in i februari året innan förändringen av verksamheten ska genomföras.

15. Ersättning till verksamhet som bedriver omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds

Enheter som har fått tillstånd av utbildningsnämnden att bedriva omsorg på tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds (kvällar, nätter och helger) får ersättning för att bedriva omsorg. Ersättning ges för antal schemalagda barn. Ersättning ges även om schemalagda barn inte har varit närvarande.

16. Specifika ersättningar till grundskola och fritidshem

16.1 Ersättning till vissa grundskolor på landsbygden

Utbildningsnämnden har beslutat att ge en extra ersättning till vissa landsbygdsskolor. Anledningen är att Uppsalas landsbygd ska ges förutsättning att vara en levande landsbygd där barnen ska kunna gå i en närbelägen grundskola.

För att räknas som en landsbygdsskola ska följande kriterier vara uppfyllda:

- Skolan ska vara belägen utanför Uppsala stadsgräns och utanför Storstora tätort.
- Skolan ska vara den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna.
- En stor skola på landsbygden genererar hälften av ersättningen som ges till en liten skola på landsbygden.
- En liten landsbygdsskola har max 250 elever.
- Skolan ska inte vara en resursskola/resursenhet som begränsar sitt mottagande till elever som är i behov av särskilt stöd.

Ersättningen ges per årskurs och gäller för ett kalenderår. Ersättningen baseras på skolans elevantal den 15 oktober föregående år. Ersättningen ändras inte under året.

Den skola som uppfyller kriterierna för landsbygdsskola genererar en landsbygdsersättning till skolans huvudman. Huvudmannen har därefter möjlighet att omfördela medlen efter behov mellan landsbygdsskolorna.

16.2 Ersättning för obligatorisk lovskola

Elever i årskurs 8 och 9 har enligt 10 kap. 23 a-b §§ skollagen rätt till lovskola. För obligatorisk lovskola - den lovskola huvudmannen är skyldig att erbjuda sina elever - ska tilläggsbelopp utgå (10 kap. 39 § skollagen) om den anordnas av den egna huvudmannen.

I årskurs 8 ska elever som riskerar att i nästa årskurs inte uppfylla betygsriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen, och därmed riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt gymnasieprogram, erbjudas minst 50 timmars lovskola i juni efter läsårets slut. Om eleven erbjuds lovskola tidigare under läsåret kan tiden i juni minskas. Eleven

har alltid rätt till sammanlagt 50 timmars lovskola under årskurs 8 eller i juni efter årskurs 8.

Elever i årskurs 9 som riskerar att inte uppfylla betygskriterierna för betyget E i ett eller flera ämnen och därmed riskerar att inte uppnå behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan ska erbjudas minst 25 timmars lovskola under läsåret, och därutöver (vid behov) minst 50 timmars lovskola i juni efter läsårets slut. Om eleven erbjuds mer än 25 timmars lovskola tidigare under läsåret får lovskolan i juni minskas med det överskjutande antalet timmar.

Lovskola erbjuds vanligen fem timmar per dag eller 25 timmar per vecka.

16.3 Ersättning till resursskola

En resursskola är en skola som begränsar sitt mottagande till elever som behöver särskilt stöd. Resursskolor är ofta små skolenheter som vanligen kännetecknas av anpassade lärmiljöer med små elevgrupper och hög personaltäthet. Resursskolor är endast inriktade mot elever som behöver sådant särskilt stöd som den specifika resursskolan erbjuder för att kunna uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, eller för att undvika svårigheter i sin skolsituation.

Syftet med ersättning till resursskola är att underlätta för verksamheter som har utökade kostnader för att de begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd. Ersättningen är ett komplement till ersättningarna i skollagen och ska möjliggöra att elever med omfattande behov av särskilt stöd erbjuds verksamhet som är organiserad för att möta deras behov. Ersättningen påverkar inte verksamheternas möjligheter att ansöka om tilläggsbelopp. Ersättningen ges per elev och endast för elever folkbokförda i Uppsala kommun.

Ersättningen ges till verksamheter som uppfyller följande kriterier:

- Resursskolan begränsar sitt mottagande till elever i behov av särskilt stöd enligt 10 kap. 31 a eller 35 §§ skollagen.
- Samtliga elever har ett åtgärdsprogram med ett väl dokumenterat behov av särskilt stöd.
- Resursskolan har utökade kostnader för en organisation där alla elever har behov av undervisning i mindre grupperingar eller enskild undervisning.
- Resursskolan har utökade kostnader för en lärartäthet motsvarande högst 6 elever per lärare.
- Resursskolan har utökade kostnader för relevant specialistkompetens utöver skolans elevhälsoteam.

Ersättningen beviljas läsårsvis efter ansökan.

16.4 Ersättning för barn med behov av vistelse på fritidshem 06.00–06.30 samt 18.30–19.00

Ersättning ges för elever som har rätt till omsorg på obekväm arbetstid 06.00–06.30 samt 18.30–19.00. Ersättningen betalas ut utifrån beslut av antagning förskola.

16.5 Reducerad ersättning - fristående fritidshem

Uppsala kommun tillämpar maxtaxa för vårdnadshavares avgift för förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem. Ersättningen till fristående förskola, pedagogisk omsorg och fritidshem som själva fakturerar avgiften reduceras med ett snitt av maxtaxan utifrån tre avgiftsnivåer. Avgiftsnivåerna fastställs årligen av regeringen i december och beloppen publiceras på kommunens utföranwebb i januari.

17. Specifika ersättningar till gymnasieskola

17.1 Priser inom samverkansområdet

Uppsala kommun ingår från och med 1 oktober 2024 i ett primärt samverkansområde med Heby, Knivsta, Tierp, och Östhammars kommuner. Det nya primära samverkansavtalet reglerar gymnasieutbildningar som startar från och med läsåret 2025/2026 och ersätter de tidigare samverkansavtalen med närliggande kommuner.

I de fall Uppsala kommun inte erbjuder en utbildning men någon av kommunerna i samverkansområdet erbjuder utbildningen används samverkanskommunens prislista. Någon ytterligare ersättning i form av strukturersättning ges inte.

17.2 Riksprislista

Riksprislistan fastställs årligen av Skolverket. Hemkommunen ersätter huvudmän utifrån riksprislistan vid antagning av elev till:

- en utbildning med riksintag
- en fristående gymnasieskola om hemkommunen eller kommuner inom samverkansområdet inte erbjuder motsvarande program eller inriktning
- en inriktning som hemkommunen inte erbjuder inom introduktionsprogrammet programinriktat val
- lärlingsutbildning, yrkesintroduktion samt IMY-lärling där den kommunala huvudmannen eller kommuner inom samverkansområdet inte har det nationella programmet och programersättning inte kan fastställas enligt Uppsala kommuns modell.

Vid ersättning utifrån riksprislistan är ersättningen **inklusive mervärdesskatt**. Någon ytterligare ersättning i form av strukturersättning eller administration ges inte när riksprislistan används.

17.3 Ersättning för elever från nordiska länder

För elever från nordiska länder söker huvudmannen statsbidrag som täcker elevens utbildningskostnad.

17.4 Utbytesstudenter

Ingen ersättning ges för elever som studerar i gymnasieskolan som så kallad utbytesstudent.

17.5 Ersättning för elev som har förlängd studiegång utöver tre år

Beslut om förlängd undervisningstid är ett beslut om en stödåtgärd som huvudmannen för gymnasieskolan får besluta om utifrån gymnasieförordningens bestämmelser (9 kap 7 § gymnasieförordningen). Skolans beslut om förlängd undervisningstid får inte påverkas av om skolan beviljas ersättning eller inte.

Enligt beslut i den tidigare Utbildning- och arbetsmarknadsnämnden (UAN-2013-0533) ersätter Uppsala kommun endast för förlängd utbildning som innebär heltidsstudier under ett helt läsår.

Huvudmannen för gymnasieskolan ansöker om ersättning för elevens fjärde år i gymnasieskolan för elev som fått beslut om förlängd undervisning. Information om ersättningen och ansökan finns på utförarwebben.

17.6 Ersättning för avstängd elev

Ersättning ges till gymnasieskola för avstängd elev.

17.7 Ersättning för lärlingsprogram

17.7.1 Lärlingsprogram

Ersättning för lärlingsprogram beräknas utifrån motsvarande nationella program som finns i utbudet hos den kommunala huvudmannen, med anpassningar utifrån att delar av lärlingsundervisningen bedrivs som arbetsplatsförlagt lärande (APL).

För lärlingsprogram utgår strukturersättning per enhet.

17.7.2 IMY-lärling

Ersättning för IMY-lärlingsprogram (yrkesintroduktion) ersätts med samma pris som motsvarande lärlingsprogram.

För IMY-lärling utgår strukturersättning enligt fast belopp som beslutas i *Ersättningar inom pedagogisk verksamhet*. Beloppet är lika oavsett vilken skola och vilket yrkesintroduktionsprogram som eleven går på.

17.8 Ersättning för introduktionsprogram

17.8.1 Allmänt

Enligt 17 kap. 29 § skollagen är en fristående gymnasieskola skyldig att ta emot en elev till introduktionsprogrammen; yrkesintroduktion, individuellt alternativ och

språkintröduktion endast om huvudmannen och elevens hemkommun kommit överens om det bidrag som ska ges till huvudmannen för utbildningen.

Ersättning för elev inom intröduktionsprogrammen individuellt alternativ, yrkesintröduktion för enskild elev, programinriktat val för enskild elev och språkintröduktion, och som studerar i annan kommun än där eleven är folkbokförd, sker enligt upprättat avtal med anordnande kommun där utgångspunkten är anordnarens kostnad (17 kap. 26 a § skollagen).

17.8.2 Intröduktionsprogrammet programinriktat val

För elev inom intröduktionsprogram; programinriktat val ges ersättning som motsvarar det nationella program som det programinriktade valet är inriktat mot (17 kap. 35–36 §§ skollagen). Dessutom ska en ersättning ges för den del av utbildningen som avser det stöd eleven behöver för att uppnå behörighet för det nationella programmet. Bidraget betalas ut för högst ett år. Skolverket beslutar årligen om ersättningens storlek.

Uppsala kommun ger ersättning till intröduktionsprogrammet programinriktat val till fristående gymnasieskola belägen i Uppsala kommun utifrån fastställda programpriser oavsett om eleven är antagen till grupp eller som enskild elev.

För intröduktionsprogrammet programinriktat val utgår strukturerersättning enligt motsvarande nationellt program.

17.8.3 Intröduktionsprogrammet yrkesintröduktion

Uppsala kommun ger ersättning till intröduktionsprogrammet yrkesintröduktion till fristående gymnasieskola belägen i Uppsala kommun utifrån fastställda programpriser, ingen separat överenskommelse krävs.

För intröduktionsprogrammet yrkesintröduktion utgår strukturerersättning enligt fast belopp som beslutas i Ersättningar inom pedagogisk verksamhet. Beloppet är lika oavsett vilken skola och vilket yrkesintröduktionsprogram som eleven går på.

17.8.4 Intröduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröduktion

För ersättning till intröduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröduktion krävs särskild överenskommelse med utbildningsförvaltningen.

För intröduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröduktion utgår ingen strukturerersättning.

17.9 Ersättning till certifierade teknikcollegeskolor

Elever som studerar på en certifierad teknikcollegeskola har rätt att utöka utbildningen med 300 kurspoäng på de program och inriktningar som omfattas av certifieringen. Ersättning ges till dessa skolor för att täcka den utökade undervisningen för de elever som valt att läsa ett utökat antal poäng. Skolorna ersätts med 1/2500-del av ersättningen till respektive program för undervisning och läromedel per avgångselev, poäng och år. Förutsättningen för att ersättningen ska utbetalas är att skolan anmäler till utbildningsförvaltningen varje år senast den sista mars att skolan är en certifierad

teknikcollegeskola. I anmälan ska det framgå vilka program och inriktningar som ingår i certifieringen samt det totala antalet utökade poäng.

17.10 Ersättning för ett fjärde tekniskt år

Det fjärde tekniska året finansieras av ett statsbidrag som kan sökas av både kommunala och fristående huvudmän. Bidraget ska användas till gymnasieskolor med teknikprogram för att komplettera med vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år.

17.11 Ersättning till nationellt godkänd idrottsutbildning (NIU)

Uppsala kommun ersätter fristående huvudmän som anordnar nationellt godkända idrottsutbildningar (NIU) med motsvarande belopp som till kommunala huvudmän utanför Uppsala kommun som anordnar NIU.

18. Interkommunal ersättning

18.1 Interkommunal ersättning – förskola och pedagogisk omsorg

18.1.1 Barn folkbokfört i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot i annan kommun (skolkommun) förskola eller pedagogisk omsorg

Ersättningarna gäller när en annan kommun tar emot ett barn folkbokfört i Uppsala kommun i enlighet med 8 kap. 13 § och 17 § skollagen. I det fall barnet är mottaget utifrån 8 kap. 13 § första stycket skollagen är det **skolkommunens prislista** som används. Med skolkommun menas den kommun där eleven är inskriven i förskola.

I det fall barnet är mottaget utifrån 8 kap. 13 § andra stycket skollagen är det barnets **hemkommuns prislista** som används. Mottagande och avlämnande av barnet ska meddelas Uppsala kommuns utbildningsförvaltning snarast. Ersättning sker månadsvis.

Ersättning ges endast för den tid barnet är folkbokfört i Uppsala kommun och samtidigt går i förskola i annan kommun. Uppsala kommun förbehåller sig rätten att återkräva delar av ersättningen om barnet ändrar folkbokföring eller avslutar vistelsen i förskolan i annan kommun.

När Uppsalas prislista används ingår eventuella kostnader för stödåtgärder i ersättningen. Om det finns ett omfattande behov av särskilt stöd kommer ersättning endast att ges från det datum som en skriftlig överenskommelse om detta tecknats med Uppsala kommuns utbildningsförvaltning.

18.1.2 För barn folkbokförda i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)

I det fall barnet är mottaget utifrån 8 kap. 13 § första stycket skollagen är det **skolkommunens prislista** som används. Om barnet är mottaget utifrån 8 kap. 13 § andra stycket skollagen är det **hemkommunens prislista** som används.

18.2 Interkommunal ersättning – förskoleklass, grundskola och fritidshem

18.2.1 Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)

Ersättningarna gäller när en annan kommun tar emot en elev folkbokförd i Uppsala kommun i enlighet med 9 kap. 13 §, 14 § och 16 § samt 10 kap. 25 §, 27 §, 28 § och 34 § skollagen. Mottagande samt avlämnande av elev ska meddelas Uppsala kommuns utbildningsförvaltning snarast. Ersättning sker månadsvis.

I det fall eleven är mottagen utifrån 9 kap. 13 § första stycket samt 10 kap. 25 § skollagen, när elev går i en annan kommuns skola, på grund av personliga skäl eller är placerad i annan kommun på hem för vård eller boende utifrån socialtjänstlagen, gäller **skolkommunens prislista**. När elev går kvar i annan kommuns skola enligt 10 kap. 28 § andra stycket skollagen, enligt rätten att gå kvar den sista årskursen, gäller **skolkommunens prislista**.

När eleven är mottagen utifrån 9 kap. 13 § andra stycket samt 10 kap. 27 § skollagen, när elev efter önskemål av elevens vårdnadshavare önskar gå i annan kommuns grundskola, gäller **hemkommunens prislista**.

Ersättning ges endast för den tid eleven är folkbokförd i Uppsala kommun och samtidigt går i skola i mottagande kommun. Uppsala kommun förbehåller sig rätten att återkräva delar av denna ersättning om eleven ändrar folkbokföring eller avbryter sin skolgång i annan kommun.

När Uppsala kommuns prislista används ingår eventuella kostnader för behov av stödåtgärder, undervisning i svenska som andraspråk och liknande i ersättningen. Modersmålsundervisning faktureras separat. Om det finns ett omfattande behov av särskilt stöd betalas ersättning först från det datum då en skriftlig överenskommelse har tecknats med Uppsala kommuns utbildningsförvaltning.

18.2.2 För elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)

I det fall eleven är mottagen av Uppsala kommun utifrån 9 kap. 13 § första stycket samt 10 kap. 25 § och 28 § andra stycket skollagen är det **skolkommunens prislista** som används.

Om eleven är mottagen utifrån 9 kap. 13 § andra stycket samt 10 kap. 27 § skollagen är det **hemkommunens prislista** som används.

18.3 Interkommunal ersättning Uppsala kommun – anpassad grundskola och fritidshem

18.3.1 Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)

Ersättningarna gäller när en annan kommun tar emot en elev folkbokförd i Uppsala kommun i enlighet med 11 kap. 25–27 §§ och 33 § skollagen. Mottagande samt avlämnande av elev ska meddelas Uppsala kommuns utbildningsförvaltning snarast. Ersättning sker månadsvis.

I det fall eleven är mottagen utifrån 11 kap. 25 § skollagen, när elev går i en annan kommuns skola, på grund av personliga skäl eller är placerad i annan kommun på hem för vård eller boende utifrån socialtjänstlagen, gäller **skolkommunens prislista**. När elev går kvar i annan kommuns skola enligt 11 kap. 27 § andra stycket skollagen, enligt rätten att gå kvar den sista årskursen, gäller **skolkommunens prislista**.

När eleven är mottagen utifrån 11 kap. 26 § skollagen, när elev efter önskemål av elevens vårdnadshavare önskar gå i annan kommuns skola, gäller **hemkommunens prislista**.

Ersättning ges endast för den tid eleven är folkbokförd i Uppsala och samtidigt går i skola i mottagande kommun. Uppsala kommun förbehåller sig rätten att återkräva delar av denna ersättning om eleven ändrar folkbokföring eller avbryter sin skolgång i annan kommun.

När Uppsalas prislista används ingår eventuella kostnader för stödåtgärder, undervisning i svenska som andraspråk och liknande i ersättningen. Modersmålsundervisning faktureras separat. Om det finns ett omfattande behov av särskilt stöd ges ersättning endast från det datum som en skriftlig överenskommelse om detta tecknats med Uppsala kommuns utbildningsförvaltning.

18.3.2 För elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)

I det fall eleven är mottagen av Uppsala kommun utifrån 11 kap. 25 § och 27 § andra stycket skollagen gäller **skolkommunens prislista**. Om eleven är mottagen utifrån 11 kap. 26 § skollagen gäller **hemkommunens prislista**.

18.4 Interkommunal ersättning Uppsala kommun – gymnasieskola

18.4.1 Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)

Ersättningarna när en annan kommun tar emot en elev folkbokförd i Uppsala kommun beror på om eleven är mottagen i första hand eller i andra hand i enlighet med 16 kap. 43–51 §§ skollagen. Vid mottagande av elev i första hand ska den interkommunala ersättningen motsvara skolkommunens självkostnad. Vid mottagande av elev i andra hand ska den interkommunala ersättningen högst uppgå till den kostnad som hemkommunen har. Är skolkommunens kostnad lägre ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden (16 kap. 51 § skollagen). Ersättning sker månadsvis.

Se avsnitt 17.8 för allmänna principer för ersättning för elev på introduktionsprogram.

Om det finns ett omfattande behov av särskilt stöd betalas ersättning först från det datum då en skriftlig överenskommelse har tecknats med Uppsala kommuns utbildningsförvaltning.

18.4.2 Elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)

Vid mottagande av elev i första hand ersätter elevens hemkommun Uppsala kommun med grundbelopp i form av ett programpris (ersättning/elev), strukturersättning samt ett programövergripande tillägg för gemensamt finansierade verksamheter och administration. Modersmålsundervisning faktureras separat.

Vid mottagande av elev i andra hand ska den interkommunala ersättningen högst uppgå till kostnaden hemkommunen har. Är anordnarens kostnad lägre ska hemkommunen i stället ersätta den lägre kostnaden (16 kap. 51 § skollagen). Ersättning sker månadsvis.

18.5 Interkommunal ersättning – anpassad gymnasieskola

18.5.1 Elev folkbokförd i Uppsala kommun (hemkommun) som tas emot av annan kommuns skola (skolkommun)

När en annan kommun tar emot en elev folkbokförd i Uppsala kommun ska den interkommunala ersättningen motsvara anordnarens självkostnad utifrån skolkommunens prislista (19 kap. §§ 43–44 skollagen). Om det finns ett omfattande behov av särskilt stöd betalas ersättning först från det datum då en skriftlig överenskommelse har tecknats med Uppsala kommuns utbildningsförvaltning. Ersättning sker månadsvis.

18.5.2 Elev folkbokförd i annan kommun (hemkommun) som tas emot av Uppsala kommun (skolkommun)

När Uppsala kommun tar emot en elev folkbokförd i en annan kommun ska den interkommunala ersättningen motsvara anordnarens självkostnad utifrån skolkommunens prislista (19 kap. §§ 43–44 skollagen). Utöver den interkommunala ersättningen kan det för vissa elever finnas behov av ett tilläggsbelopp. Den enskilda skola som anser att ett sådant behov finns ansöker om tilläggsbelopp hos elevens hemkommun och eventuellt avtal sluts mellan skolan och hemkommunen. Resekostnader (skolskjuts) för interkommunal elev betalas av hemkommunen.

Utbildningsförvaltningen
Utredning

Datum:
2023-04-12,
rev. 2026-08-21

Diarienummer:
UBN-2023-00988, UBN-2026-02213

Handläggare:
Ingrid Holström
Avin Lööf
Ida Väisänen

Bilaga 2, Utredning och nytt förslag på ersättning till landsbygdsskolor

Bakgrund

I utbildningsnämndens verksamhetsplan för 2022 fick förvaltningen i uppdrag att utreda om det fanns anledning att göra förändringar i ersättningsmodellen till landsbygdsskolor för att öka tydligheten.

Förvaltningen presenterade ett förslag för utbildningsnämndens arbetsutskott den 13 oktober 2022. Utbildningsnämndens arbetsutskott beslutade att återremittera ärendet till förvaltningen för att se över kriteriet om att skolan ska vara den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna. Utbildningsnämnden beslutade på sammanträde den 24 november 2022 att ge förvaltningen i uppdrag att redovisa ett nytt förslag till ersättningsmodell för grundskolor på landsbygden inför arbete med Mål och budget 2024.

Det nya förslaget på ersättningsmodell för grundskolor på landsbygden presenterades vid utbildningsnämndens sammanträde 27 april 2023. Nämnden beslutade att förändra ersättningsmodellen i enlighet med utredningens förslag från och med 1 januari 2024, under förutsättning att finansiering gavs i kommunfullmäktiges beslut om Mål och budget från och med 2024. Då kommunfullmäktige inte beslutade om ett sådant tillskott genomfördes inte den förändrande modellen.

Inför 2027 års ersättningar till pedagogisk verksamhet föreslår förvaltningen att modellen för ersättning till landsbygdsskolor förändras i enlighet med utredningens förslag. Inför beslutet har den föreslagna modellen behandlats som överläggningsärende på utbildningsnämndens sammanträde den 16 juni 2026.

Beskrivning av den nuvarande ersättningen till landsbygdsskolor

Den dåvarande Barn- och ungdomsnämnden fattade beslut om en modell för ersättning till små landsbygdsskolor redan 2004 (BUN-2004-0052.10) inför utbetalning av ersättningar till pedagogisk verksamhet 2005. I beslutet anges att "skolor på landet med i snitt mindre än 20 elever per skolor ska erhålla 40 tkr per år för åren förskoleklass till år 5 och 60 tkr per år för åren 7 till och med 9." En ersättning till små kommunala

skolor på landet hade redan tidigare år betalats ut men 2004 beslutades om en modell som reglerar hur mycket fristående små skolor på landet skulle erhålla i ersättning.

I utbildningsnämndens beslut den 30 september 2015 om strukturersättning för förskola, grundskola och gymnasieskola (UBN-2015-3114) beslutades även att fastställa principer för ersättning till skolor på landsbygden. Grunden till beslutet om ersättning till grundskolor på landsbygden var att dessa skolors förutsättningar för att bedriva skola ofta leder till dyrare lösningar. Merkostnaden angavs kunna bero på:

- svårigheten att samordna sig med andra skolor
- merkostnad beroende på att tjänster i tätorten är mindre tillgängliga
- svårigheten att rekrytera behöriga lärare i olika ämnen
- små möjligheter att få elever från andra områden, med risk att förlora elever till andra skolor

Med tätorten menas här en tätort på landsbygden.

De principer som fastställdes i september 2015 och som nu tillämpas för ersättning till skolor på landsbygden är:

- ersättningen till små skolor på landsbygden kompletteras med ersättning till större skolor på landsbygden
- skolan ska uppfylla följande kriterier för att räknas som en skola på landsbygden:
 - skolan ska vara belägen utanför Uppsala och Storvreta tätort
 - skolan ska vara den enda skolan på orten
- skolan ska dessutom uppfylla följande kriterium för räknas som en *liten* skola på landsbygden:
 - skolan ska ha färre än 100 elever totalt, eller färre än 20 elever i genomsnitt per årskurs

Avläsning av antal elever sker i oktober inför nästkommande år. Ersättningarna ändras inte under året.

För större skolor på landsbygden beräknas ett påslag som är 50 % av gällande ersättningsnivåer för de små skolorna.

När ersättningen till de större landsbygdsskolorna beslutades 2015 motsvarade det 0,24 procent av kommunbidraget och strukturersättningen sänktes med motsvarande belopp (5 miljoner kronor 2015). Ersättningen utifrån beslutet den 30 september 2015 betalades ut från och med den 1 januari 2016.

I ärendet uppgavs att ”Den gällande ersättningen till små skolor på landsbygden behålls och kompletteras med ersättning till större skolor på landsbygden, eftersom även de har förutsättningar som leder till dyrare lösningar.”

Ersättningar per årskurs i 2015 års nivåer för grundskolor på landsbygden

Skolans storlek	Årskurser	Ersättning per årskurs
Liten skola	F – årskurs 6	150 425 kr
Liten skola	Årskurs 7 - 9	300 850 kr
Större skola	F – årskurs 6	75 212 kr
Större skola	Årskurs 7 - 9	150 425 kr

Ersättning till landsbygdsskolor 2026

Den ersättning som betalas ut till landsbygdsskolorna under 2026 är 18,9 miljoner kronor, varav ca 11,7 miljoner kronor ges till små landsbygdsskolor och ca 7,2 miljoner kronor ges till stora landsbygdsskolor.

I beslutet om ersättningar till pedagogisk verksamhet 2026 (UBN-2025-03441) redovisas beloppen för innevarande år.

5.5 Ersättning till vissa grundskolor på landsbygden

Tabell 14 Ersättning till vissa grundskolor på landsbygden, 2026

Skolans storlek	Årskurs	Ersättning per årskurs och år
Liten skola	F - 6	186 200
Liten skola	7 - 9	372 400
Större skola	F - 6	93 100
Större skola	7 - 9	186 200

Tabellen nedan visar små landsbygdsskolor som får ta del av ersättningen 2026.

Tabell 59 Ersättning till landsbygdsskolor, liten skola, 2026

Kronor per år och skola	Ersättning årskurs F - 6	Ersättning årskurs 7 - 9
Jumkils skola	1 117 200	
Järlåsa	1 303 400	
Knutby skola	1 303 400	
Länna skola	744 800	
Skuttunge skola	1 117 200	
Skyttorps skola	1 303 400	
Stavby skola	1 303 400	1 117 200
Tuna skola	1 303 400	1 117 200

Tabellen nedan visar stora landsbygdsskolor som får ta del av ersättningen 2026.

Tabell 60 Ersättning till landsbygdsskolor, stor skola, 2026

Kronor per år och skola	Ersättning årskurs F - 6	Ersättning årskurs 7 - 9
Börje skola	651 700	
Almunge skola	651 700	558 600
Björklinge skola	558 600	
Björkvallsskolan	93 100	558 600
Danmarks skola	558 600	
Funbo skola	372 400	
Gävsta skola	651 700	558 600
Ramsta skola	651 700	
Vattholmaskolan	651 700	
Vänge skola	651 700	

Summan avser den totala ersättning som skolan erhåller. Ersättningen betalas ut månadsvis under hela kalenderåret.

Den nuvarande ersättningens styrkor och svagheter

Styrkor:

- Skolor på landsbygden kompenseras för de merkostnader som antas följa med att de är belägna utanför Uppsalas tätort. Det bidrar till att finansiera skolorna och bidrar i förlängningen till en levande landsbygd.
- Den kommunala huvudmannens uppdrag att tillhandahålla skola i barnens närområden innebär ökade kostnader för den kommunala huvudmannen. Genom ersättningen till landsbygdsskolor kompenseras huvudmannen för denna merkostnad. Ersättningen ska också ges till de fristående huvudmän som uppfyller kriterierna för ersättningen.

Svagheter:

- De nuvarande kriterierna saknar en tydlig definition av vad som är Uppsalas landsbygd.
- Definitionen av liten skola innebär att en skola kan gå från liten till stor mellan två år baserat på endast en elev.
- Den nuvarande modellen är problematisk när det finns två skolor på samma ort då det inte är definierat att skolan ska vara den enda på orten som erbjuder en viss årskurs för att få ersättning
- Det är oklart vad beloppen i den nuvarande ersättningen baseras på.

Förslag till förändring av ersättningsmodellen

Bakgrund och syfte med ersättningen

Enligt skollagen är varje kommun skyldig att vid utformningen av sin grundskola beakta vad som är ändamålsenligt från kommunikationssynpunkt för eleverna samt organisera sin grundskola så att ingen elev på grund av skolgången behöver bo utanför det egna hemmet (10 kap. 29 § skollagen (2010:800)). I 10 kap. 30 § skollagen anges att en elev ska placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. I paragrafen finns även den så kallade närhetsprincipen för skolplaceringar. Utifrån skollagen har kommunen organiserat sin grundskola så att det ska finnas skolor i närheten där eleverna bor, både i tätorter och på landsbygden.

Landsbygdsprogrammet för Uppsala kommun som fastställts av kommunfullmäktige tar avstamp i viljeriktningen "[...] att det för flertalet prioriterade tätorter på sikt bör finnas; barnomsorg och skola upp till minst årskurs 3, fritidsverksamhet för barn och unga [...]". En ersättning till landsbygdsskolor bidrar till att uppfylla denna viljeinriktning. I Mål och budget 2026, under fokusmål 2, anges att "villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden. Förutsättningar för mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder."

Syftet med ersättningen till landsbygdsskolor är att kompensera skolor på landsbygden för de merkostnader som medföljer skolans geografiska placering. Kommuner ska fördela resurser till utbildning inom skolväsendet efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov (2 kap. 8 b § skollagen).

Landsbygdsersättningen ska bland annat bidra till att göra det ekonomiskt möjligt att bevara de nuvarande skolorna på landsbygden.

Anledningarna till merkostnader för landsbygdsskolorna är bland annat att:

- skolorna har svårare att fylla sina klasser utifrån att elevunderlaget är mindre,
- skolorna har små möjligheter att locka elever från andra områden i Uppsala,
- skolorna riskerar att förlora elever till andra mer centralt belägna skolor,
- skolorna är ofta beroende av att låna lokaler (exempelvis specialsalar) av andra skolor vilket innebär merkostnader för transporter av elever till andra skolor,
- skolorna har långt till tjänster i tätorten (besök på exempelvis museum, stadsbibliotek, badhus, idrottsanläggningar, arbetsplatser) vilket innebär merkostnader för transporter.

Skolor på landsbygden

Uppsalas landsbygd är redan idag definierad i Uppsalas karta. Landsbygden är det område som ligger utanför stadsgränsen. Stadsgränsen fastställs av kommunfullmäktige och revideras av kommunledningskontoret. Begreppet stadsgräns används av kommunen även i andra sammanhang för att definiera landsbygd, exempelvis i kommunens landsbygdsprogram. Den definitionen föreslås även användas för ersättningen till landsbygdsskolor.

Enligt definitionen finns i dagsläget 25 grundskolor på landsbygden (se bilaga 1).

Förslag till förändrade kriterier för att en skola ska generera landsbygdsersättning

Uppsala kommuns tätorter och orter finns utmärkta i kommunens karta enligt följande definitioner. Definitionerna används i förslaget till kriterier.

Tätort: en sammanhängande bebyggelse med minst 200 invånare.

Ort: en avgränsad plats som har ett ortnamn.

De nuvarande kriterierna ersätts med följande kriterier:

Nuvarande kriterier	Förslag	Effekt
Skolan ska vara belägen utanför Uppsala och Storvreta tätort.	Skolan ska vara belägen utanför Uppsala stadsgräns och utanför Storvreta tätort.	Med det förändrade kriteriet är det tydligt vilka skolor som är belägna på landsbygden och kan generera landsbygdsersättning. Storvreta undantas även i fortsättningen eftersom den till storleken är den största tätorten utanför Uppsalas stadsgräns.

Skolan ska vara den enda skolan på orten.	Skolan ska vara den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna.	Om det finns flera skolor på en ort och utbudet av årskurser endast sammanfaller till viss del så ska den skola som erbjuder årskurser som de andra skolorna inte erbjuder få ersättning för just dessa årskurser.
För större skolor på landsbygden beräknas ett påslag som är 50 procent av gällande ersättningsnivåer för de små skolorna.	En stor skola på landsbygden genererar hälften av ersättningen som ges till en liten skola på landsbygden.	De små landsbygdsskolorna erhåller en större ersättning än de stora skolorna eftersom de har en mer sårbar organisation och bedöms ha högre merkostnader utifrån sin placering på landsbygden.
Liten skola på landsbygden: skolan ska ha färre än 100 elever totalt, eller färre än 20 elever i genomsnitt per årskurs.	En liten landsbygdsskola har max 250 elever.	Ändringen av definitionen av liten skola minskar risken för att en skola ska gå från liten skola till stor skola från ett år till ett annat. Det ger skolorna bättre förutsättningar att planera verksamheten. Gränsen om max 250 elever är baserat på att det tydligt framgår av skolornas kapacitet att det finns en skiljelinje mellan 200 och 300 elever, både sett till skolornas nuvarande elevantal och kapacitet.
	Skolan ska inte vara en resursskola/resursenhet som begränsar sitt mottagande till elever som är i behov av särskilt stöd.	Dessa verksamheter har en särskild ersättning, resursenhetsersättning, som har till syfte att kompensera för verksamhetens organisatoriska kostnader.

Ersättningen ska även i fortsättningen baseras på skolans elevantal den 15 oktober föregående år. Ersättningen ändras inte under året.

Den skola som uppfyller kriterierna för landsbygdsskola genererar en landsbygdsersättning till skolans huvudman. Huvudmannen har därefter möjlighet att omfördela medlen efter behov mellan landsbygdsskolorna.

Ersättningens storlek

Ersättningen föreslås beräknas utifrån snittlönen för en lärare 2026. Ersättningen beräknas kunna kompensera för svårigheten att fylla klasserna i landsbygdsskolorna. På samma sätt som i den nuvarande ersättningen ges en högre ersättning till *små*

landsbygdsskolor. Utredningen visar att de små landsbygdsskolorna i högre grad har färre elever och merkostnader för exempelvis verksamhetsresor. Verksamhetsresor är resor till andra skolor för att eleverna ska få undervisning i exempelvis ämnen som kräver specialsalar men det förekommer även för undervisning i språk på annan skola. Även i fortsättningen ska en högre ersättning ges för årskurs 7–9.

Ersättningen föreslås beräknas:

- **Liten** skola åk F–6: 30 % av en genomsnittlig lärarlön per årskurs och år
- **Liten** skola åk 7–9: 40 % av en genomsnittlig lärarlön per årskurs och år
- **Stor** skola åk F–6: 15 % av en genomsnittlig lärarlön per årskurs och år
- **Stor** skola åk 7–9: 20 % av en genomsnittlig lärarlön per årskurs och år

Ersättningen för 2027 beräknas preliminärt att bli:

Ersättning per år och åk (andel av lärarlön)	F-6	7-9
Liten skola	229 500 (30 %)	306 000 (40 %)
Stor skola	114 750 (15 %)	153 000 (20 %)

Ersättningen fastställs i samband med utbildningsnämndens årliga beslut om ”Ersättningar till pedagogisk verksamhet, belopp”.

Effekter av de föreslagna förändrade kriterierna

Förändringarna av kriterierna innebär att utbildningsnämnden använder den kungemensamma definitionen av landsbygd och det blir tydligare vilka skolor som tillhör landsbygden. Kriterierna i sin helhet blir tydligare och därmed mer rättssäkra.

I och med den föreslagna förändringen genererar fler skolor landsbygdsersättning. År 2027 kommer 20 skolor generera ersättning i stället för de nuvarande 18 skolorna. Förändringen av kriterierna för liten skola ger verksamheterna bättre planeringsförutsättningar då det minskar risken för att en skola går från att definieras som en liten landsbygdsskola till att definieras som en stor landsbygdsskola från ett år till ett annat. Utifrån de nuvarande elevsiffrorna kommer fyra ytterligare skolor att definieras som små landsbygdsskolor i stället för stora skolor.

Effekter av att ta bort kriteriet att skolan ska vara den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna

Vid återremitteringen av ärendet gavs förvaltningen i uppdrag att se över det föreslagna kriteriet om att skolan ska vara den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna och vad det skulle innebära för ekonomiska konsekvenserna om kriteriet togs bort.

Ett borttagande av detta kriterium innebär att skolor som är belägna på samma ort på landsbygden genererar ersättning. Kriterier har funnits sedan tidigare och det får antas att det har fastställts utifrån att om det finns flera skolor på samma ort så finns ett gott elevunderlag och ett behov av flera skolor. Konsekvenserna av att ta bort kriteriet innebär att det skulle ge bättre förutsättningar för huvudmän att etablera skolor på landsbygden samtidigt som det skulle kunna ses som ett incitament till att det finns ett behov av ytterligare landsbygdsskolor, trots att det inte finns tillräckligt elevunderlag. Genom att ha kvar kriteriet så ges fortsatt stöd till de skolor som är den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna och som tillgodoser behovet av skolplatser för eleverna i närområdet.

De ekonomiska konsekvenserna om kriteriet tas bort är att två ytterligare skolor i dagsläget skulle få ersättning för respektive skolas samtliga årskurser. Utifrån de föreslagna ersättningsnivåerna skulle det innebära ytterligare kostnader motsvarande cirka 1 miljon kronor utöver utredningens förslag (utifrån den föreslagna ersättningsmodellen).

Utredningen föreslår i stället att kriteriet förändras så att skolan ska vara den enda skolan på orten som erbjuder årskurserna. Det innebär att en skola som erbjuder årskurser som de andra skolorna på orten inte erbjuder genererar en ersättning för just dessa årskurser. Däremot får skolor på en ort som erbjuder *samma* årskurser inte ersättning för dessa årskurser. I detta fall konkurrerar skolorna om eleverna och det är inte rimligt att skolorna ska ges ersättning för att täcka eventuell brist på elever.

Ekonomiska konsekvenser

En förändring av kriterierna medför att:

- fyra skolor som idag faller inom kategorin "stora skolor" i stället faller inom kategorin "små skolor",
- ytterligare två skolor genererar landsbygdsersättning varav en av dem endast får ersättning för två av skolans årskurser,
- förslaget till ny ersättningsmodell innebär att ersättningen för årskurs F-6 skolor höjs något medan ersättningen till årskurs 7-9 sänks något.

Totalt innebär förslaget en årlig merkostnad på cirka 6,5 miljoner kronor.

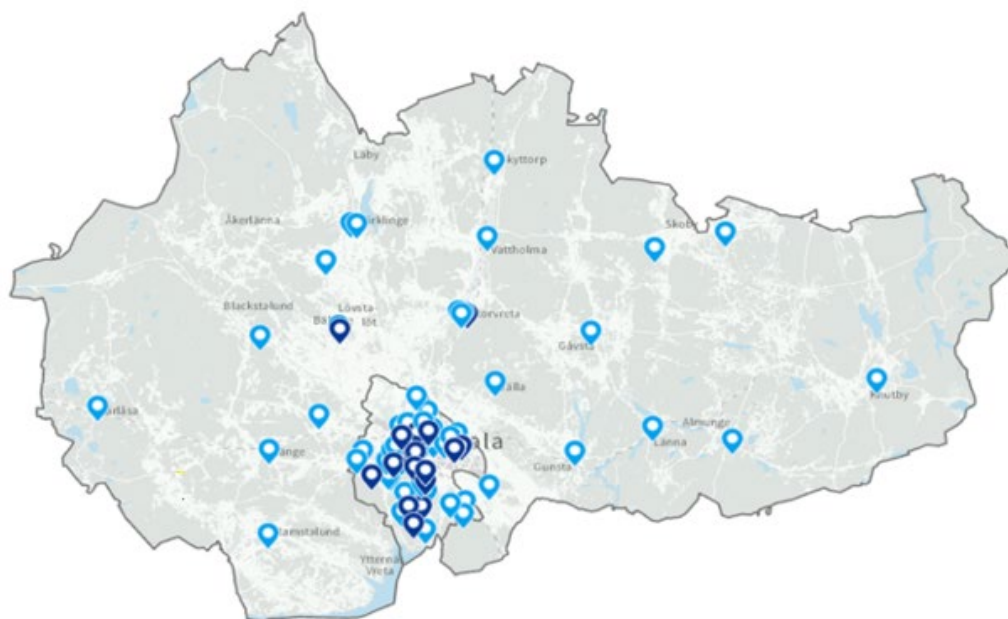
Totalkostnaden beräknas bli 25,4 miljoner kronor årligen. De merkostnader som förslaget innehåller innebär att det behöver tillföras riktade medel för att finansiera ersättningen. Förslaget föreslås tas med i processen för Mål och budget 2027.

Bilaga 2.1, Karta över kommunens grundskolor

Ljust blå markering = kommunal grundskola

Mörkt blå markering = fristående grundskola

Streckad linje visar stadsgräns.



Bilaga 2.2, Skolor som genererar ersättning – jämförelse mellan år 2026 och aktuellt förslag

Skola	Årskurser	Storlek 2026	Storlek enl. förslag	Ersättning 2026	Ersättning enl. förslag	Skillnad mot 2026 (kr)	Skillnad mot 2026 (%)
Almunge skola	F-9	stor	stor	1 210 300	1 262 250	51 950	4%
Björklinge skola	F-5	stor	stor	558 600	688 500	129 900	23%
Björkvallsskolan	6-9	stor	stor	651 700	573 750	-77 950	-12%
Bälinge skola	F-5 (4-5)	-	stor	0	229 500	229 500	-
Börje skola	F-6	stor	liten	651 700	1 606 500	954 800	147%
Danmarks skola	F-5	stor	liten	558 600	1 377 000	818 400	147%
Funbo skola	F-3	stor	liten	372 400	918 000	545 600	147%
Gåvsta skola	F-9	stor	stor	1 210 300	1 262 250	51 950	4%
Hagmarkens skola	F-3	-	liten	0	0	0	-
Jumkils skola	F-5	liten	liten	1 117 200	1 377 000	259 800	23%
Järlåsa skola	F-6	liten	liten	1 303 400	1 606 500	303 100	23%
Knutby skola	F-6	liten	liten	1 303 400	1 606 500	303 100	23%
Lindbackens skola	F-5	-	stor	0	688 500	688 500	-
Länna skola	F-3	liten	liten	744 800	918 000	173 200	23%
Ramsta skola	F-6	stor	stor	651 700	803 250	151 550	23%
Skuttunge skola	F-5	liten	liten	1 117 200	1 377 000	259 800	23%
Skyttorps skola	F-6	liten	liten	1 303 400	1 606 500	303 100	23%
Stavby skola	F-9	liten	liten	2 420 600	2 524 500	103 900	4%
Tuna skola	F-9	liten	liten	2 420 600	2 524 500	103 900	4%
Vattholmaskolan	F-6	stor	liten	651 700	1 606 500	954 800	147%
Vänge skola	F-6	stor	stor	651 700	803 250	151 550	23%
Summa				18 899 300	25 359 750	6 460 450	

Utbildningsförvaltningen

Utredning

Handläggare:

Märit Gunneriusson Karlström

Bilaga 3, Utredning och nytt förslag på modell för beräkning av strukturersättning för gymnasieskola

Bakgrund

För att skapa likvärdiga förutsättningar för förskolor och skolor i Uppsala fördelas en del av det totala grundbeloppet utifrån elevernas olika förutsättningar. Detta görs enligt en socioekonomisk resursfördelningsmodell som tar hänsyn till barn och elevers olika socioekonomiska förutsättningar. Med hjälp av statistiska beräkningar (regressionsanalys) beräknas risken att barn och elever inte når kunskapsmålen. Modellen kallas också strukturersättningsmodell.

De fördelningsmodeller som används idag beslutades av utbildningsnämnden hösten 2015 (UBN-2015-3114) och gäller förskola, grundskola och gymnasieskola. Modellerna ser olika ut för respektive skolform. Förslaget till förändring gäller gymnasieskolan och syftet med förändringen är att få en mer korrekt och hållbar strukturersättningsmodell.

Utredning

För gymnasieskolan fördelas 5 procent av det totala kommunbidraget i form av strukturersättning. Som en jämförelse fördelas 4,6 procent för förskolan och 7 procent för grundskolan.

Uppsala kommuns elevunderlag stäms av den 15 september varje år varefter det skickas till SCB som sedan gör en beräkning. För varje elev kontrolleras bakgrundsvariabler, det vill säga faktorer som påverkar elevernas resultat, exempelvis vårdnadshavarnas utbildningsnivå, meritvärde från årskurs 9 och familjesammansättning.¹ För varje skola och program skattas andel elever som inte förväntas nå kunskapsmålen. Varje skola och program jämförs med

¹ De bakgrundsvariabler som används för gymnasieskolan i dagens modell är: meritvärde årskurs 9, högsta utbildning för vårdnadshavare, eventuellt ekonomiskt bistånd, om eleven bor med sina vårdnadshavare, hushållsinkomst, programtyp (yrkesprogram resp högskoleförberedande), antal ej godkända ämnen i årskurs 9.

kommungenomsnittet och tilldelas ett indexvärde. Snittet för kommunen är alltid 100. Ett index över 100 indikerar en ökad risk att elevgruppen inte ska nå målet medan ett index under 100 visar på lägre risk, det vill säga att elevgruppen har bättre förutsättningar att nå målet.

Den strukturersättningsmodell som används idag har två påtagliga problem. Det första är att målet, högskolebehörighet inom fyra år, inte stämmer överens med vad målet med gymnasieskolan faktiskt är; att klara sin gymnasieexamen inom tre år. Detta blir allra tydligast inom yrkesprogrammen där kurserna som krävs för att kunna bli behörig till högskolan inte är obligatoriska. Många elever på yrkesprogrammen väljer bort dessa kurser och det är således en hög andel elever inom yrkesprogram som inte blir behöriga till högskola. Av de avgångselever i Uppsala som lämnade yrkesprogrammen åren 2020–2025 var det i snitt 31,5 procent som var behöriga till högskola medan det var 90,4 procent som hade uppnått en yrkesexamen. Den modell som används idag medför således att yrkesprogrammen i sig gynnas, oavsett elevernas förutsättningar. Yrkesprogrammen får påtagligt högre strukturersättning än de högskoleförberedande programmen.

Det andra problemet handlar om sårbarhet då det bara finns en person på SCB som kan göra beräkningarna. Vid kontakt med SCB har de också påtalat denna sårbarhet samt rekommenderat att Uppsala byter modell då den som används idag inte är korrekt.

För att komma till rätta med de två beskrivna problemen föreslås en annan strukturersättningsmodell. SCB har tagit fram en modell särskilt för gymnasieskolan som de rekommenderar och som idag används av flera kommuner.² I den modellen används gymnasiebehörighet inom tre år som kunskapsmätt och modellen innehåller färre bakgrundsvariabler.³ Bakgrundsvariablerna har valts utifrån tester som visat vilka faktorer som främst påverkar elevernas resultat.

Ekonomiska konsekvenser

Med byte av strukturersättningsmodell kommer viktningen mellan högskoleförberedande program och yrkesprogram att förändras så att yrkesprogrammen generellt får lägre strukturersättning än med dagens modell. Det ska dock klargöras att strukturersättningen utgör en liten andel av den totala programersättningen och att den föreslagna modellen tar likvärdig hänsyn till alla elevers förutsättningar.

Ersättningen till en gymnasieskola påverkas av flera faktorer: programersättningar, elevantal och elevsammansättning.

Programersättningar skiftar mycket mellan olika program där ekonomiprogrammet idag har den lägsta ersättningen (88 576 kr per elev och år) medan naturbruksprogrammet har den högsta ersättningen (241 195 kr per elev och år). Programersättningen förändras också mellan olika år. Ett exempel är fordon- och transportprogrammet där programersättningen år 2026 sänktes till 152 661 kr från 160 081 kr på grund av lägre lokalhyror.

² De kommuner som idag använder modellen är Halmstad, Jönköping, Karlskrona, Sundsvall, Umeå och Växjö.

³ Bakgrundsvariablerna i den föreslagna modellen är: meritvärde årskurs 9, om eleven bor med sina vårdnadshavare, ekonomiskt bistånd samt vilket program eleven läser.

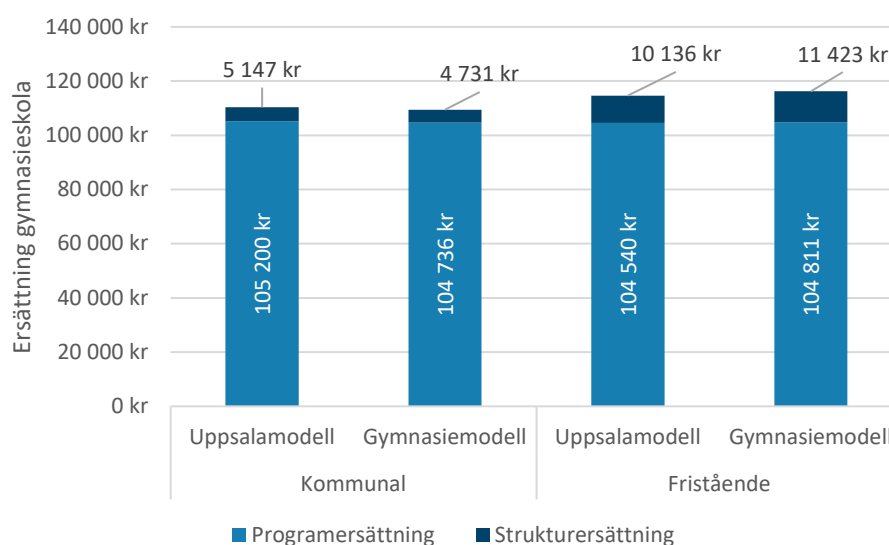
Hur många elever en skola har beror bland annat på söktryck och förändras också mellan olika år. Ett exempel på detta är Drottning Blankas gymnasium som hade 280 elever år 2025 och som år 2026 fick 360 elever.

Elevsammansättningen påverkas bland annat av vilken programsammansättning skolan har, tillsammans med elevantal och elevernas socioekonomiska bakgrund.

Den förändring som föreslås utgör således bara en mindre del av den totala ersättningen till gymnasieskolorna. I snitt fördelas idag 3 366 kr till högskoleförberedande program medan yrkesprogrammen får 17 184 kr. Med den föreslagna förändringen jämnas fördelningen ut så att högskoleförberedande program får 5 778 kr och yrkesprogram 9 623 kr. För att förändringen ska bli mindre kännbar för skolor med hög andel yrkesprogram föreslås en övergångsperiod på två år. För strukturersättningen 2027 fördelas 50 procent enligt dagens modell och 50 procent enligt den nya modellen. Från 2028 gäller sedan den nya modellen.

Nedan illustreras skillnaden mellan de båda modellerna uppdelat på kommunal och fristående verksamhet, beräknat på 2026 års elevunderlag. I diagrammet syns både programsättning och strukturersättning för att illustrera vilken andel strukturersättningen utgör av den totala ersättningen.

Diagram 1: Jämförelse av programsättning samt strukturersättning enligt nuvarande strukturersättningsmodell (Uppsalamodell) samt föreslagen ny modell (Gymnasiemodell). Jfr 2026 års elevunderlag.



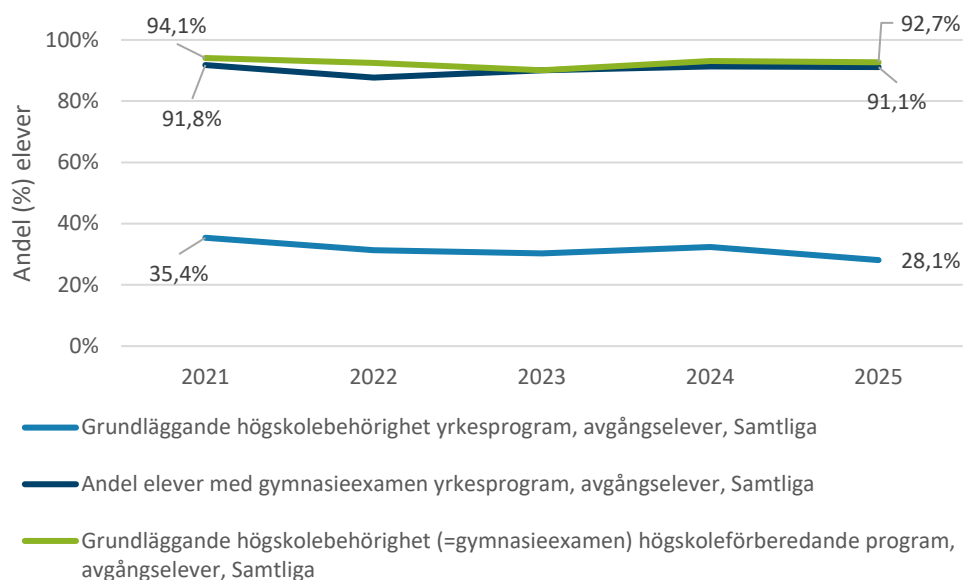
Källa: Uppsala kommun samt beräkningar från SCB

Barnkonsekvensanalys

Förslaget att övergå till en strukturersättningsmodell som är särskilt framtagen för gymnasieskolan medför en ökad likvärdighet av hur elevers förutsättningar bedöms. Gymnasieutbildning syftar till att ge en gymnasieexamen och genom att även i strukturersättningsmodellen övergå till detta mål mäts varje elev utifrån sina förutsättningar, i stället för vilket program eleven valt att gå. Detta medför också att ersättningen till yrkesprogrammen minskar, något som kan ses som en negativ effekt och för att mildra den effekten föreslås en övergångsperiod på två år.

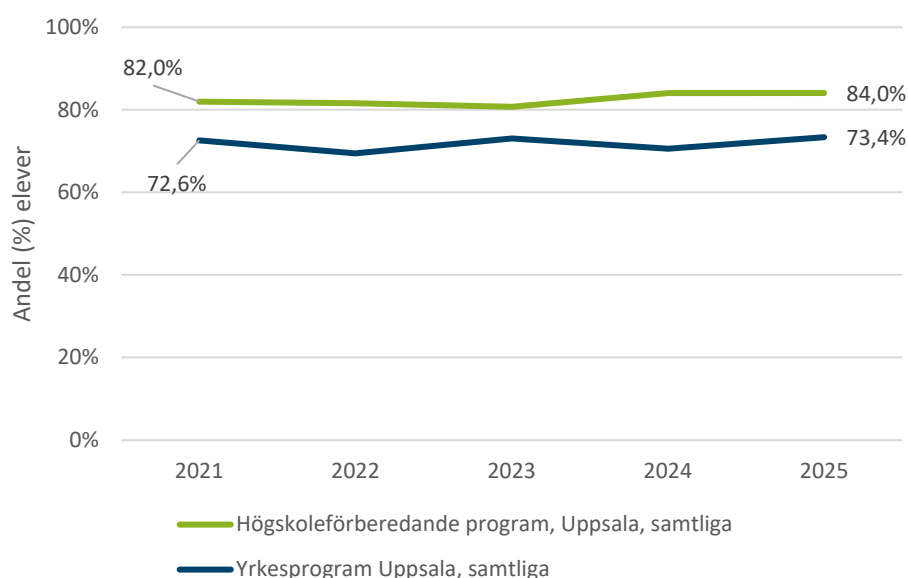
Bilaga 3.1, Elevresultat gymnasieskola år 2021–2025

Diagram 1. Resultat avgångselever Uppsala år 2021–2025. Andel avgångselever med grundläggande högskolebehörighet, högskoleförberedande program samt yrkesprogram samt andel elever på yrkesprogram med gymnasieexamen (observera att för elever på högskoleförberedande program innebär grundläggande högskolebehörighet samma sak som gymnasieexamen).



Källa: Skolverket

Diagram 2. Genomströmning gymnasieelever Uppsala år 2021–2025. Andel gymnasieelever med examen inom 3 år. Jfr högskoleförberedande program och yrkesprogram.



Källa: Skolverket

Bilaga 3.2, Jämförelser av fördelning av programersättning samt strukturersättning mellan nuvarande samt föreslagen strukturersättningsmodell

Tabell 1: Jämförelse av programersättning samt strukturersättning enligt nuvarande strukturersättningsmodell (Uppsalamodell) samt föreslagen ny modell (Gymnasiemodell). Jfr 2026 års elevunderlag.

	Total ersättning Uppsalamodell		Total ersättning gymnasiemodell	
	Program- ersättning Uppsala- modell	Struktur- ersättning Uppsala- modell	Program- ersättning gymnasie- modell	Struktur- ersättning gymnasie- modell
Skola	2026	2026	2026	2026
Kommunal total	105 200 kr	5 147 kr	104 736 kr	4 731 kr
Celsiuskolan	92 247 kr	2 591 kr	92 156 kr	1 943 kr
Ellen Fries gymnasium	105 690 kr	14 067 kr	104 955 kr	11 998 kr
Katedralskolan	95 528 kr	2 107 kr	95 470 kr	3 128 kr
Lundellska skolan	95 730 kr	2 899 kr	95 243 kr	3 113 kr
Rosendalsgymnasiet	95 452 kr	2 033 kr	95 462 kr	4 875 kr
Uppsala estetiska gymnasium	115 798 kr	5 718 kr	115 798 kr	9 405 kr
Uppsala yrkesgymnasium Ekeby	164 519 kr	17 163 kr	164 519 kr	11 672 kr
Uppsala yrkesgymnasium Jälla	168 338 kr	17 101 kr	168 328 kr	8 260 kr
Fristående total	104 540 kr	10 136 kr	104 811 kr	11 423 kr
Affärgymnasiet Uppsala	90 670 kr	9 542 kr	90 612 kr	9 533 kr
Amerikanska Gymnasiet Uppsala	91 723 kr	7 572 kr	91 856 kr	12 315 kr
Ansgargymnasiet	97 326 kr	9 658 kr	97 601 kr	11 194 kr
Bergstrands Gymnasium Uppsala	137 281 kr	19 909 kr	136 745 kr	13 189 kr
Cultus gymnasieskola	109 779 kr	21 364 kr	109 779 kr	19 314 kr
Drottning Blankas Gymnasieskola 2 Uppsala	92 252 kr	7 808 kr	92 539 kr	12 162 kr
Grillska Gymnasiet Uppsala	101 342 kr	12 548 kr	101 607 kr	14 725 kr
Internationella gymnasiet	89 929 kr	13 419 kr	89 929 kr	20 574 kr
JENSEN Gymnasium Uppsala	91 117 kr	4 237 kr	91 244 kr	6 955 kr
Kunskapsgymnasiet Uppsala	91 942 kr	11 484 kr	92 801 kr	17 090 kr
Magelungens Gymnasium Uppsala	89 929 kr	14 269 kr	89 929 kr	22 841 kr
NTI gymnasiet Uppsala	104 946 kr	6 796 kr	105 186 kr	10 252 kr
Praktiska gymnasiet Uppsala	123 789 kr	18 635 kr	123 720 kr	10 479 kr
ProCivitas Privata Gymnasium Uppsala	92 182 kr	2 984 kr	92 148 kr	5 606 kr
Realgymnasiet Uppsala	241 195 kr	13 947 kr	241 195 kr	7 642 kr
Yrkesgymnasiet Uppsala	134 887 kr	20 723 kr	134 987 kr	13 512 kr
Totalt	105 003 kr	6 633 kr	104 758 kr	6 675 kr